

Tabela 33. Firmy zbierające zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Lp.	Firma	Adres podmiotu	Telefon
1.	Przedsiębiorstwo Komunalne SANIKONT Radosław Kostuch	Sikorowo 25A 88 – 101 Inowrocław	052 566 26 91, 06 01 98 18 50
2.	REMONDIS Sp. z o.o.	ul. Inwalidów 45 85 – 749 Bydgoszcz	52 342 74 40
3.	PGKiM Inowrocław	ul. Wawrzyniaka 33 88 – 100 Inowrocław	52 357 56 62
4.	Zakład Gospodarki Komunalnej „GRONEKO” Marcin Gronowski, Mikołaj Gronowski	Mikorzyn 19 87-732 Lubanie	54 251 33 59
5.	Usługi Transportowo-Komunalne Adam Wiśniewski	ul. Grudziądzka 163R/5 87-100 Toruń	697 540 267
6.	Przedsiębiorstwo Komunalne Gniewkowo Sp. z o. o.	ul. Kilińskiego 9 88-140 Gniewkowo	52 355 84 51
7.	MAXICAR Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowe Marcin Zalewski	ul. Mikołaja 13 88-170 Pakość	52 358 92 70

Źródło: Urząd Miejski w Gniewkowie

Odpady z działalności rolniczej

Wykaz podmiotów zbierających za opłatą odpady rolnicze tj.: odpady folii, sznurka, siatki, opon, przepracowany olej zestawiono w tabeli.

Tabela 34. Punkty zbierania odpadów rolniczych folii oraz sznurka

Lp.	Nazwa	Adres	Kontakt
1.	AgroOPC	ul. Izdby 5 88-300 Mogilno	tel. 601-236-867 biuro@agroopc.com
2.	HERMES Recykling Sp. z o.o. (nieodpłatnie)	ul. Przemysłowa 3 86-010 Koronowo	tel. 52 360 01 19
3.	Dawid Jopek, Mateusz Jopek	ul. Przemysłowa 12 63-330 Dobrzyce	tel. 667 429 619

Źródło: <https://gniewkowo.com.pl/punkty-zbierania-odpadow-rolniczych.html>

Nałożone zadania z zakresu gospodarowania odpadami wymagają poprawy. W ostatnich latach nie wszystkie poziomy recyklingu zostały osiągnięte i plasowały się następująco:

a) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

- w roku 2019 – nie został osiągnięty i wyniósł 15,97 % (przy minimum 40 %),
- w roku 2020 – nie został osiągnięty i wyniósł 9,19 % (przy minimum 50 %).

b) poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania:

- w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 6,18 % (przy maksimum 40 %),
- w roku 2020 – został osiągnięty i wyniósł 35 % (przy maksimum 35 %).

c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne:

- w roku 2019 – został osiągnięty i wyniósł 89,43% (przy minimum 60 %),
- w roku 2020 – nie został osiągnięty i wyniósł 55,43 % (przy minimum 70 %).

W odniesieniu do 2021 r. zmieniły się zasady obliczania poziomu. Zgodnie z art. 3b ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.) gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 20 % za 2021 r. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oblicza się jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych. Przy obliczaniu poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych nie uwzględnia się innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady dla terenu Gminy Gniewkowo wyniósł 4,87%.

Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniósł 71,1%.

W 2021 r. nie wyliczano również poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2021 r. wyniósł 40,58%. W związku z ustawą z dnia 17 listopada 2021 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2151) została zmieniona definicja odpadów komunalnych, zgodnie z którą odpady te nie obejmują odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Nowa definicja weszła w życie dopiero 1 stycznia 2021 r. W związku z powyższym gmina nie ma obowiązku osiągania określonych poziomów w kwestii odpadów budowlanych i rozbiórkowych za 2021 r.

Edukacja ekologiczna

Na terenie Gminy Gniewkowo prowadzona jest edukacja ekologiczna z zakresu gospodarowania odpadami. W latach 2020-2021 odbyły się następujące wydarzenia:

- Akcja „Sprzątanie świata” 2021 r. dnia 29 lipca 2021 r. zawarto umowę nr 274/2021 z Powiatem Inowrocławskim na zakup worków na odpady i rękawic jednorazowych oraz transport i unieszkodliwienie odpadów zebranych odpadów. Dotacja wynosiła 80% poniesionych kosztów. W ramach zadania zakupiono rękawice jednorazowe oraz worki na odpady stałe na łączny koszt 3.700,78 zł (z czego 80% to dotacja z Powiatu Inowrocławskiego).
- Turniej w ramach Programu Rozwoju Edukacji Ekologicznej EKOAKTYWNI - to cykl eventów, którego celem jest kształtowanie i popularyzacja postaw proekologicznych i ochrony środowiska wśród dzieci poprzez wykorzystanie aktywności ruchowej i krzewienie idei ekoaktywności.
- W 2020 r. „II Festyn ekologiczny” na którym bardzo szeroko została poruszona tematyka z zakresu segregacji odpadów.
- „Festyn Ekologiczny” Dnia 25 września 2021 r. na gniewkowskim rynku odbył się III Festyn Ekologiczny pod patronatem Starosty Inowrocławskiego, który stanowił podsumowanie działań prowadzonych na terenie miasta i gminy Gniewkowo o charakterze ekologicznym. Hasłem promującym festyn było „EKOLOGICZNIE I ZDROWO TO NASZE GNIEWKOWO”.
- Warsztaty w zakresie edukacji poprawnej segregacji odpadów komunalnych pt. „Ograniczam się” - dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na kwotę 11 993,00 zł.
- Konkurs „Pokaż jak odpady segregujesz” - dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na kwotę 300,00 zł.

- Konkurs „Eko-zwierzak” - dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na kwotę 10 050,00 zł.

Starostwo powiatowe w Inowrocławiu prowadzi dofinansowanie dla Gmin na cel edukacyjny pn. „Sprzątanie Świata”. W 2021 r. Gmina Gniewkowo na ten cel otrzymała kwotę równą 2 960 zł.

Edukacja ekologiczna jest również prowadzona poprzez udostępnianie ulotki o segregacji np. na stronie gminy. Pod adresem <https://gniewkowo.com.pl/gospodarka-odpadami.html> można również znaleźć harmonogram odbioru odpadów, zasady segregacji, analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi i wiele więcej szczegółów związanych z gospodarką odpadami na terenie Gminy.

ZASADY SEGREGACJI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Urząd Miejski w Gniewkowie
ul. 11 Stycznia 8, 88-443 Gniewkowo
tel. 52 354 43 09
e-mail: urzad@gniewkowo.com.pl

PAPIER	SZKŁO	TWORZYWA SZTUCZNE I METALE	ODPADY ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	ODPADY ZMIESZANE
Wrzucamy: - opakowanie z papieru, karton, tekturę (także falistą), - katalogi, ulotki, prospekty, - gazety i czasopisma, - papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki, - zestawy i książki, - papier pakowy, - torby i worki papierowe Nie wrzucamy: - reżimów papierowych i zużytych chusteczek higienicznych, - papieru lakierowanego i powlekanego folią, - papieru zabrudzonego lub mocno zabrudzonego, - kartonów po mleku i napojach, - papierowych worków po nawozach, odczynnikach i innych materiałach budowlanych, - tapek, - pieluch jednorazowych i podasek, - zabrudzonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych, - detali.	Wrzucamy: - butelki i słoiki po napojach i żywności (w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych), - szkłane opakowania po kosmetykach (jeśli nie są wykonane z twarde połączonych kilku surowców), Nie wrzucamy: - ceramikę, doniczek, porcelanę, fajansu, kryształów, - szkła okularowego, - szkła żaroodpornego, - zniczy z zawartością wosku, - zardzewiałych, - reflektorów, - opakowań po lekach, rozpuszczalnikach olejach silnikowych, - luster, - szyb okiennych i zbrojonych, - monitorów i lamp telewizyjnych, - termometrów i strzykawek.	Wrzucamy: - odcięzione i zgniecione plastikowe butelki po napojach, nakrętki, oile nie zawierający ich części w ramach akcji odnawianych, - plastikowe opakowania po produktach aptecznych, - opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i masle), - opakowania po środkach czyszczących (np. proszki do prania), kosmetykach (np. kremach, pasty do zębów) itp., - plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie, - aluminiowe puski po napojach i soki, - puszki po konserwach, folię aluminiową, - metale kolorowe, - kapsle, zainjektowane od zębów, - zabawki (zawieszki z tworzywa sztucznego, o ile nie są wykonane z twarde połączonych kilku surowców). Nie wrzucamy: - butelki i pojemniki z zawartością, - opakowań po lekach i zużytych artykułach higienicznych, - opakowań po olejach silnikowych, - części samochodowych, - zużytych baterii i akumulatorów, - puszek i pojemników po farbach i lakierach, - zużytego sprzętu elektronicznego i AGD.	Wrzucamy: - odpady warzywne i owocowe (w tym obrzości itp.), - gałęzie drzew i krzewów, - skoszoną trawę, liście, kwiaty, - trzciny i kłosa drzew, - rezerki jedzenia Nie wrzucamy: - kości zwierząt, - odchodów zwierząt, - popiołu z węgla kamiennego, - leków, - drewna impregnowanego, - płyt włókowych i MDF, - ziemi i kamieni, - innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).	Wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych, wrzucamy do pojemnika z odpadami zmieszanymi. Zmieszane odpady komunalne należy gromadzić w pojemnikach lub workach koloru czarnego.

Ryc. 24. Zasady segregacji odpadów komunalnych

Źródło: <https://gniewkowo.com.pl/gospodarka-odpadami.html>

Gmina Gniewkowo w latach 2020-2021 realizowała przedsięwzięcie pn. „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Gniewkowo”. W ramach zadania zutylizowano wyroby zawierające azbest w łącznej ilości 239,651 Mg. Gmina Gniewkowo pozyskała dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu w ramach Programu Priorytetowego AZBEST 2021-2023. Szczegóły przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 35. Działania związane z usuwaniem azbestu w latach 2020-2021

Rok	Prowadzone prace	Ilość usuniętego azbestu	Ilość właścicieli którzy skorzystali z dofinansowania	Środki własne [zł]	Kwota pozyskanych środków finansowanych [zł]
2020	Demontaż, transport, utylizacja	32,200 Mg	4	46 842,9	29 900,42
2020	Transport i utylizacja	132,935 Mg	18		
2021	Demontaż, transport, utylizacja	6,000 Mg	3	0,0	32 898,91
2021	Transport i utylizacja	68,516 Mg	36		
razem		239,651 Mg	61	46 842,9	62 799,33zł

Źródło: Urząd Gminy Gniewkowo

3.8.2. Instalacje gospodarowania odpadami

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono szereg zmian m.in. zrezygnowano z organizacji systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach regionów (RIPOK). Nadal obowiązują pewne ograniczenia dotyczące gospodarowania głównie niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości. Odpady takie mogą być przekazywane wyłącznie do tzw. instalacji komunalnych, ujętych na listach prowadzonych przez marszałków województw.

W myśl art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2022 r. poz. 699 ze zm.), w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1579), Marszałek Województwa Kujawsko - Pomorskiego prowadzi listę:

1. funkcjonujących instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych, które zostały oddane do użytkowania i posiadają wymagane decyzje pozwalające na przetwarzanie odpadów, o których mowa w art. 35 ust. 6 ustawy o odpadach,
2. instalacji komunalnych planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji.

Wpisu na listę dokonuje się na pisemny wniosek prowadzącego instalację komunalną. Dotychczasowe regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK), funkcjonujące na terenie województwa kujawsko - pomorskiego, zapewniające mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku lub składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych – stały się instalacjami komunalnymi i na listę, o której mowa powyżej zostały wpisane z urzędu przez Marszałka Województwa Kujawsko - Pomorskiego. Na liście prowadzonej przez Marszałka, nie znajdują się instalacje z Gminy Gniewkowo.

3.8.3. Analiza SWOT – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

W kolejnej tabeli przedstawiono analizę SWOT dla obszaru interwencji gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów.

Tabela 36. Analiza SWOT – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

	Mocne strony	Słabe strony
Czynniki wewnętrzne	– prowadzenie edukacji ekologicznej dotyczącej odpadów komunalnych, – wsparcie mieszkańców w usuwaniu azbestu.	– nie został osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – ograniczona kontrola zagospodarowania wytworzonych odpadów niektórych frakcji, np. odpadów wytwarzanych przez firmy budowlane podczas świadczenia usług.
	Szanse	Zagrożenia
Czynniki zewnętrzne	– wprowadzenie na terenie kraju nowych założeń dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi (nowelizacje ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach), – utrzymanie i rozwój nowoczesnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.	– brak wpływu gmin na efektywność przetwarzania odpadów komunalnych w instalacjach regionalnych, – skala i problemowość wprowadzonych zmian w nowych przepisach gospodarowania odpadami komunalnymi często prowadząca do nieprawidłowości w funkcjonowaniu nowego systemu.

Źródło: opracowanie własne

3.8.4. Zagadnienia horyzontalne – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

I – Adaptacja do zmian klimatu

Należy zwrócić uwagę przy organizowaniu obiektów gospodarki odpadami takich jak składowiska, place magazynowania odpadów, aby nie lokalizować ich na terenach zagrożonych powodzią, podtopieniami i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian będących efektem zmian klimatycznych. Gospodarka odpadami komunalnymi obsługiwana jest przez ciężki tabor specjalny. W związku z przewidywanym ociepleniem klimatu, nowego znaczenia nabierze problem oddziaływania wysokich temperatur na nawierzchnie powierzchni komunikacyjnych.

Zmiany klimatyczne mogą spowodować konieczność reorganizacji gminnych systemów odbioru odpadów komunalnych, zwiększenia częstotliwości odbioru odpadów zmieszanych czy biodegradowalnych.

II – Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Przyczyną większości poważnych awarii, które mogą zdarzyć się na terenie instalacji, jest najczęściej niezachowanie reżimu eksploatacyjnego. Głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów oraz otaczającego pasa zieleni ochronnej. Mogą także powstawać samozapłony deponowanych odpadów. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów – przede wszystkim z tworzyw sztucznych. Zanieczyszczenie gleby może być spowodowane poprzez wycieki oleju i paliwa (sprzęt i rozładunek) lub awaria cysterny paliwowej.

III – Działania edukacyjne

Działania w zakresie edukacji ekologicznej powinny skupić się na organizowaniu różnych cyklicznych akcji typu sprzątanie świata, dzień ziemi, zbiórki zużytych baterii

i segregacji odpadów do specjalnie zakupionych pojemników. W dalszym ciągu prowadzić działalność edukacyjną w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczenia ich powstawaniu oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii.

IV - Monitoring środowiska

Monitoring środowiska w odniesieniu do gospodarki odpadami powinien skupiać się przede wszystkim na ilościach wytwarzanych i odzyskiwanych odpadów na terenie Gminy, zarówno tych komunalnych, jak i przemysłowych, ze względu na specyfikę jednostki.

3.9. ZASOBY PRZYRODNICZE

3.9.1. Świat roślin i zwierząt

Administracyjnie lasy Gminy Gniewkowo należą do Nadleśnictwa Gniewkowo. Według danych GUS (stan na 31.12.2021 r.) powierzchnia lasów na terenie Gminy wynosi 4 581,17 ha, a lesistość Gminy wynosi 25,5 %.

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, lasy dzieli się m.in. na państwowe i nie stanowiące własności Skarbu Państwa. Lasami państwowymi zlokalizowanymi na terenie Gminy Gniewkowo, zgodnie z podziałem terytorialnym RDLP w Toruniu zarządza: Nadleśnictwo Gniewkowo. Nadzór nad lasami, które nie stanowią własności Skarbu Państwa, położonymi na terenie Gminy Gniewkowo sprawuje Starosta Inowrocławski.

Nadleśnictwo Gniewkowo w latach 2020-2021 na terenie Gminy Gniewkowo wykonało następujące inwestycje:

- w 2020 r. wykonanie, dostawa i montaż elementów wyposażenia obiektów turystycznych dla miejsca postoju pojazdów wraz z wykonaniem naprawy nawierzchni na terenie leśnictwa Zajezerze, na kwotę 76 143,15 zł;
- w 2020 r. budowa punktu czerpania wody w leśnictwie Zajezerze, na kwotę 138 457,50 zł;
- w 2021 r. przebudowa nawierzchni dojazdu pożarowego nr 45 na terenie leśnictwa Dąbki etap I i II, na kwotę 960 524,57 zł.

Największą powierzchnię w Nadleśnictwie Gniewkowo zajmują drzewostany jednogatunkowe, a wśród nich jednogatunkowe drzewostany sosnowe. Wśród 162 drzewostanów dwu i więcej gatunkowych przeważa również sosna z udziałem dębu, brzozy, świerka oraz innych liściastych jak klon, jawor, lipa, grab. Drzewostany dwu i więcej gatunkowe przeważają w I i II klasie wieku, co jest pozytywnym efektem prac hodowlanych leśników kujawskich. Obecna mało zróżnicowana struktura drzewostanów wynika ze sztucznego pochodzenia drzewostanów.

Lasy Nadleśnictwa Gniewkowo tak jak większość ekosystemów leśnych narażone są na działanie wielu ujemnych czynników biotycznych, abiotycznych i antropogenicznych. W przypadku Nadleśnictwa Gniewkowo ze względu na dominację sosny pospolitej oraz siedlisk borowych (w tym jednego z największych w Polsce poligonów wojskowych) istnieje potencjalne zagrożenie ze strony szkodliwych owadów pierwotnych oraz pożarów lasu. Osłabienie drzewostanów jest także wynikiem np. najniższych opadów w Polsce i obniżenia poziomu wód gruntowych, stagnowania wody, chorób grzybowych na dużej powierzchni zalesień porolnych, uszkodzonymi od wiatru itp. Obecny stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów

uznaje się za dobry. Nadleśnictwo Gniewkowo należy do istotnie zagrożonych przez szkodniki owadzie pierwotne. Historycznie największe zagrożenie występuje w zachodniej i południowo-wschodniej części obrębu Otłoczyn oraz w północnej części obrębu Gniewkowo. Zagrożeniem dla lasów nadleśnictwa są gradacje szkodników owadzych pierwotnych: boreczników, brudnicy mniszki i barczatki sosnowki. Wśród szkodników owadzych o charakterze nękającym wymienić należy szeliniaka sosnowca, siciecha niegłębka i inne ryjkowce oraz w gatunkach liściastych owady o lokalnym znaczeniu: hurmak olchowiec, rynnice, susuwka dębówka. Spośród szkodników owadzych wtórnych od dawna największe znaczenie ma przyplaszczek granatek i na jego zwalczanie nadleśnictwo kłaść będzie szczególny nacisk (także na zwalczanie cetyńców i lokalnie kornika drukarza) oraz w drzewostanach dębowych opietki. Spośród grzybowych patogenów chorobotwórczych największym zagrożeniem w drzewostanach nadleśnictwa jest huba korzeniowa oraz opieńka miodowa na gruntach porolnych, które występują na powierzchni 4289 ha, a także osutka sosny (w szkółce i na uprawach), mączniak dębowy (w szkółkach i na uprawach), huba sosny i in. W dalszym ciągu następuje zjawisko obumierania nielicznych już drzewostanów jesionowych, prowadzące do wyeliminowania tego gatunku ze składu drzewostanów. Szkody wyrządzone przez zwierzynę płową pozostają jednym z głównych problemów ochrony lasu. Wpływ zwierzyny płowej na drzewostany (młodniki i uprawy) ocenia się jako istotny, a dla ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzynę płową konieczne jest osiągnięcie optymalnych jej stanów. Zagrożenia powodowane przez czynniki abiotyczno-klimatyczne w warunkach Nadleśnictwa Gniewkowo to przede wszystkim wiatry, szkody od przymrozków oraz susze (wahania poziomu wód gruntowych). Nadleśnictwo Gniewkowo zaliczono do I kategorii zagrożenia (duże zagrożenie pożarowe), na co mają wpływ min. czynny poligon wojskowy, szlaki komunikacyjne (drogowe i kolejowe), udział gatunków iglastych, udział siedlisk borowych, penetracja drzewostanów przez ludność, ukształtowanie terenu (pagórkowate obszary wydymowe).

Oprócz lasów ważną rolę ekologiczną w krajobrazie rolniczym oraz funkcję ochronną przed różnymi formami erozji pełnią zadrzewienia. Najczęściej występują w obniżeniach wytopiskowych w obrębie gruntów ornych oraz w obrębie trwałych użytków zielonych. Ze względu na funkcję ochronną należy preferować zadrzewienia na stromych dolinach cieków. Spełniają rolę naturalnego buforu przeciw spływom powierzchniowym z terenów rolnych. Znaczenie ochronne i krajobrazotwórcze mają zadrzewienia przydrożne.

Zauważalnym i narastającym problemem jest degradacja i dewastacja lasów wynikająca z antropopresji. Wiąże się ona z zaśmiecaniem lasu oraz znacznie podnosi zagrożenia pożarowe. Niekorzystny wpływ na funkcje ekologiczne ma także przecinanie lasów przez arterie komunikacyjne.

Występowanie zwierząt ściśle związane jest ze zbiorowiskami roślinnymi, w których znajdują pożywienie i schronienie. W związku ze zmianami szaty roślinnej (wylesienia, osuszanie łąk, procesy urbanizacyjne) zniszczone zostały naturalne siedliska i biotopy. Na terenie Gminy występuje fauna leśna, wodna, nadwodna i terenów rolniczych. Z uwagi na rolniczy charakter Gminy dominuje fauna terenów rolniczych, których bogactwo zależy od stopnia mozaikowości terenu oraz intensywności prowadzonej na tych obszarach działalności antropogenicznej. Ponadto fauna skupia się głównie w rejonie dolin rzek, cieków, zbiorników wodnych, terenów podmokłych oraz lasów, zadrzewień.

Wśród zwierząt łatwych do zaobserwowania w terenie najliczniej reprezentowane są ptaki. Do najciekawszych gatunków fauny zaliczyć można: perkoza dwuczubego, wodnika oraz łyskę. W przypadku ssaków tereny nadleśnictwa prezentują standardowy skład

gatunkowy dla lasów nizinnych na terenie Polski. Na uwagę zasługuje liczne występowanie tutaj dzików. Z punktu widzenia gospodarki leśnej najistotniejsze jest rozmieszczenie populacji zwierzyny płowej (jeleń, łosć, daniel, sarna), która może silnie uszkadzać uprawy leśne poprzez zgryzanie pędów i spalowanie kory młodych drzewek. Lokalnie zauważalne jest na terenach leśnych występowanie bobra (tamy, zgryzy, podtopienia terenu i drzewostanu). Ogólnie rozprzestrzeniającym się zjawiskiem jest silna synantropizacja wielu gatunków (dzik, lis, sarna). Zwierzęta te, w związku z ograniczonym do minimum odczuciem niepokoju związanym z obecnością człowieka, coraz intensywniej penetrują obszary osiedli ludzkich szczególnie w pobliżu śmietników, parków i ogrodów.

Jak podkreśla RDOŚ, w przypadku, gdy planowane czynności wiążą się z naruszeniem zakazów określonych w art. 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Obecnie nadal istnieje duże prawdopodobieństwo dalszego rozprzestrzeniania się wirusa ASF, w szczególności wśród zwierząt wolno żyjących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Należy zauważyć, że obowiązuje Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia w 2021 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz.U. z 2021 r. poz. 236).

3.9.2. Obszary chronione i cenne przyrodniczo

Zgodnie z danymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na terenie Gminy Gniewkowo ustalono na podstawie art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową albo stref ochrony ostoi oraz stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową. Występują **Miejsca regularnego rozrodu i regularnego przebywania** Włochatki oraz Bielika.

Na terenie gminy występują również siedliska gniewosza plamistego. Występują również bobry europejskie, ich siedliska to nory oraz tamy.

Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające migrację zwierząt, roślin lub grzybów. W celu zachowania ich drożności zaleca się prowadzić następujące działania:

- uwzględnianie korytarzy ekologicznych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- budowa przejść dla zwierząt – dotyczy miejsc, gdzie przecinają się drogi już istniejące (o najwyższym natężeniu ruchu) z korytarzami ekologicznymi, na drogach już istniejących o mniejszym natężeniu ruchu w miejscach przecięcia korytarzy migracyjnych, umieszczenie odpowiednich znaków informujących o tym oraz ograniczenie prędkości,
- ochrona dolin rzecznych – poprzez zaniechanie zabudowy brzegów, regulacji koryta rzeczno; rewitalizacja najbardziej zdegradowanych odcinków rzek,
- zalesienia – dotyczy korytarzy migracyjnych, gdzie płaty lasu w obrębie takiego korytarza są oddalone od siebie na odległość powyżej 1 km (z wyłączeniem cennych przyrodniczo siedlisk nieleśnych),

- ochrona przed dalszą zabudową odcinków korytarzy ekologicznych o znacznych przewężeniach, spowodowanych bezpośrednim sąsiedztwem terenów zurbanizowanych.

Zachowanie drożności korytarzy ekologicznych powinno polegać przede wszystkim na ich ochronie przed zabudowaniem, przegrodzeniem i na tworzeniu nowych nasadzeń.

Dostępne są co najmniej trzy projekty sieci korytarzy ekologicznych. Na podstawie projektu korytarzy zamieszczonych na www.geoserwis.gdos.gov.pl przez Gminę przebiega korytarz ekologiczny „Wschodnia Dolina Noteci”.

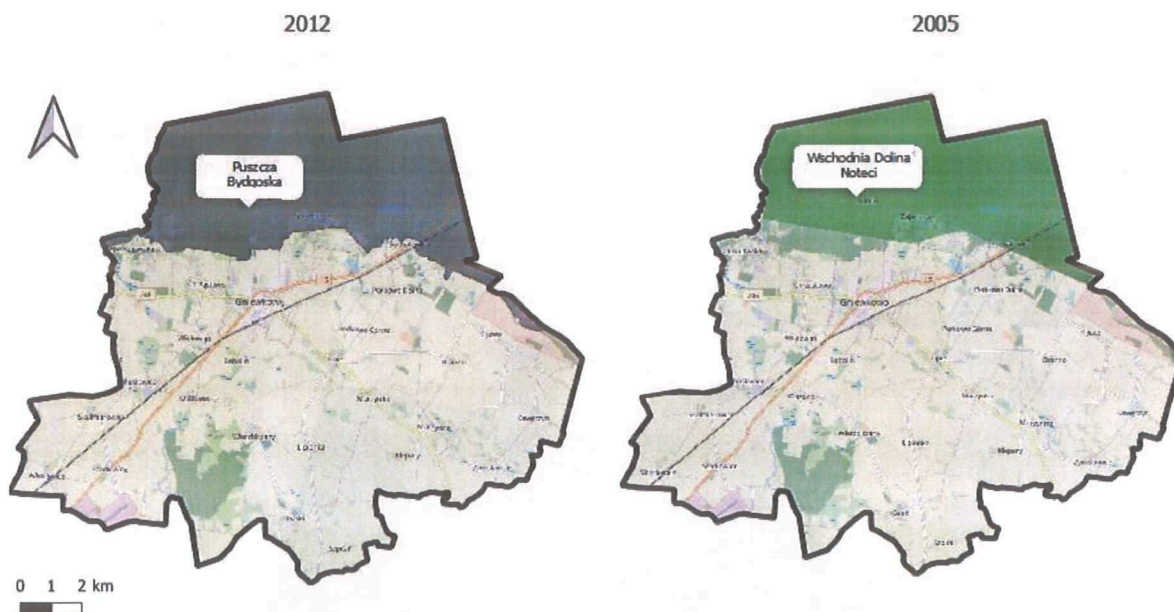
Ryc. 25. Przebieg korytarza ekologicznego wg projektu GDOŚ

Źródło: www.geoserwis.gdos.gov.pl

Nieco inaczej zaprezentowano przebieg korytarzy ekologicznych wg projektu Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk Białowieża we współpracy z Pracownią na rzecz Wszystkich Istot. Zostały opracowane dwa projekty tego autorstwa:

- w roku 2005 na terenie Gminy Gniewkowo wskazano przebieg korytarza ekologicznego pn. „**Wschodnia Dolina Noteci**”;
- w roku 2012 na opisywanym terenie wyznaczono korytarz ekologiczny pn „**Puszcza Bydgoska**”.

Przebieg korytarzy przedstawiono na tle granic gminy.

Ryc. 26. Przebieg korytarzy ekologicznych wg Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk Białowieża wg projektów 2005 oraz 2012

Źródło: www.mapa.korytarze.pl

Ustawa z dnia 16.04.2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zm.) przedstawia formy ochrony przyrody. Za ustanowienie form ochrony przyrody i planów ochrony odpowiedzialne są odpowiednie organy wskazane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W dalszej części opracowania przedstawiono dane dotyczące form ochrony przyrody jak również dodatkowe informacje o zasobach przyrodniczych Gminy Gniewkowo. Zgodnie z danymi GUS, stan na 31.12.2021 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionych w Gminie wynosi 4 532,76 ha oraz występują pomniki przyrody.

Na terenie Gminy Gniewkowo położone w całości lub częściowo są następujące formy ochrony przyrody (opracowano na podstawie Centralnego rejestru Form Ochrony Przyrody):

- obszary chronionego krajobrazu;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody.

3.9.2.1. Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Gminy Gniewkowo występują obszary chronionego krajobrazu:

- Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia;
- Lasów Balczewskich;
- Wydmowy na południe od Torunia.

Obszar chronionego krajobrazu „Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej część wschodnia i zachodnia” ma powierzchnię 29 247,73 ha. Jest położony w większości w granicach najwyższej (72-75 m n.p.m) terasy Pradoliny Wisły, pokrytej jednym z największych w Polsce pól wydmy. Wysokość względna wydmy wynosi średnio 10-25 m i dochodzi do 30-45 m. Powierzchnię obszaru pokrywają zwarte kompleksy borów świeżych i częściowo suchych z sosną zwyczajną jako gatunkiem panującym. Omawiany obszar stanowi strefę masowego wypoczynku mieszkańców aglomeracji bydgosko-toruńskiej i pełni ważną rolę w turystyce i rekreacji. W skład tej jednostki wchodzi dwa podobszary obejmujące część wschodnią i zachodnią. Na terenie jednostki znajduje się rezerwat przyrody Łążyn. Przez obszar przebiegają liczne drogi o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, a także linie kolejowe. Rejony miast są ważnymi korytarzami infrastruktury technicznej przecinającymi obszar chronionego krajobrazu. Został wyznaczony na mocy Rozporządzenia nr 9/1991 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim (Dz. Urz. Woj. Bydg. z dnia 10 września 1991 r. Nr 17, poz. 127). Ostatnią z wymienionych uchwał w CRFOP jest uchwała nr Uchwała nr IX/181/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 2 września 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydm Kotliny Toruńsko-Bydgoskiej - część wschodnia i zachodnia (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 4756).

Obszar chronionego krajobrazu „Lasów Balczewskich” znajduje się na obszarze 2 775,91 ha. Został utworzony na mocy Rozporządzenia nr 9/1991 Wojewody Bydgoskiego z dnia 14 czerwca 1991 r. w sprawie utworzenia 22 obszarów krajobrazu chronionego w województwie bydgoskim. Obszar nie jest jednolity geograficznie i przyrodniczo. Obejmuje kompleks leśny - borów świeżych i suchych porastających wydmy i pola wydmy okolic Rejny, Niemojewa i Radojewic. Jest to jedyny kompleks leśny wśród żyznych czarnych ziem kujawskich. Stanowi on przedmiot penetracji świątecznej mieszkańców Inowrocławia. Obszar ten integralnie łączy się wąskim korytarzem wzdłuż Kanału Parchańskiego z systemem rozległych mokradeł i bagien tzw. „Gąskich” i „Ostrowskich” - spełniających ważną rolę w retencji wodnej tego fragmentu Kujaw. Pokryte są one siedliskami wilgotnymi i bagiennymi. Na terenie jednostki znajdują się 2 rezerwaty przyrody: Balczewo i Rejna. Najnowszym obowiązującym aktem prawnym Uchwała nr XI/253/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasów Balczewskich (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 6123).

Obszar chronionego krajobrazu „Wydmowy na południe od Torunia” znajduje się na obszarze 15 483,57 ha położony na południowo-zachodnim krańcu powiatu toruńskiego. Ponad 99,8% powierzchni obszaru występuje na terenie gminy Wielka Nieszawka, a jedynie niewielki, północny jego skrawek wkracza na teren miasta Torunia (21,6 ha). Obszar ten położony jest między znaczącymi ciągami komunikacyjnymi (drogowo-kolejowymi), które

- Uchwała nr VI/119/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 maja 2019 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia.
- Uchwała nr XLV/751/18 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 28 maja 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia
- Uchwała Nr X/239/15 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Wydmowy na południe od Torunia (Bydgoszcz, dnia 25 sierpnia 2015 r.)

[illegible]

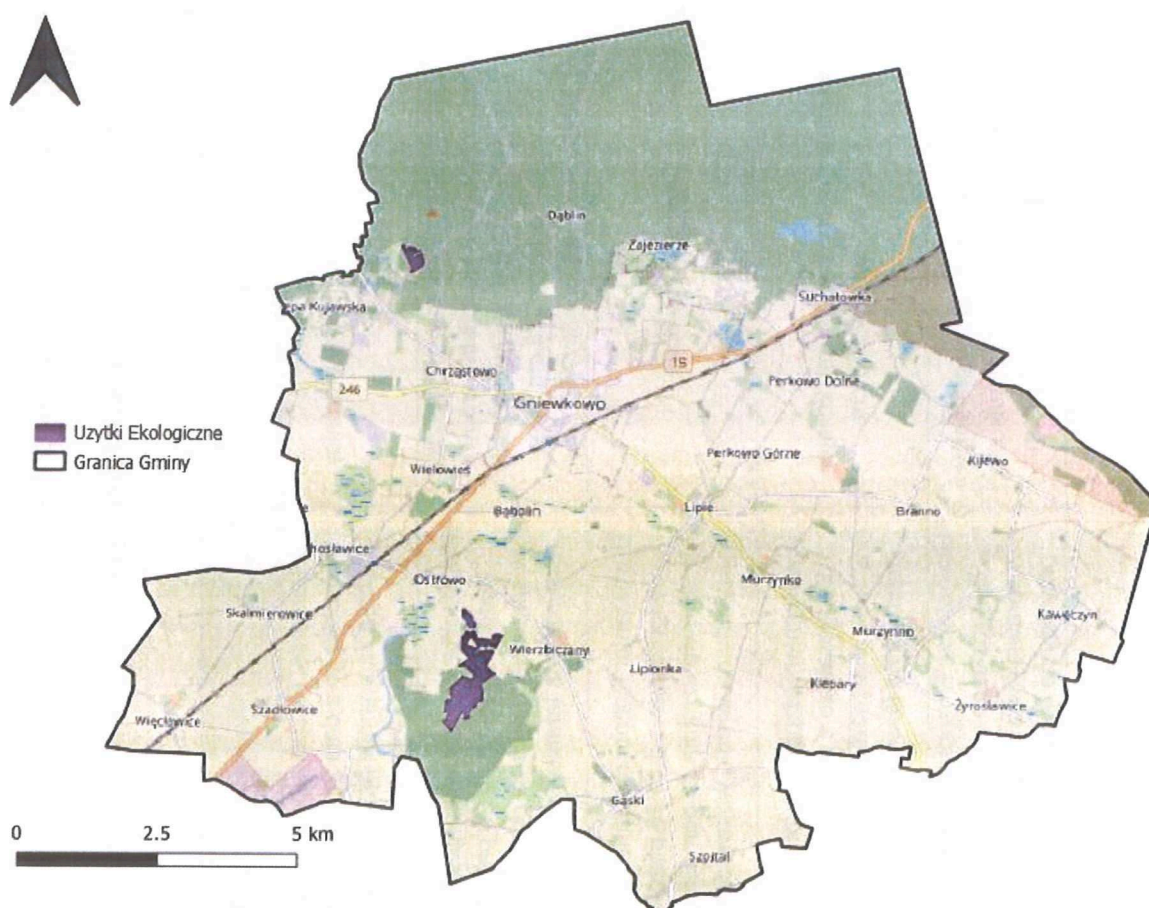
94

3.9.2.2. Użytki ekologiczne

Na terenie Gminy Gniewkowo występują dwa użytki ekologiczne utworzone na mocy Rozporządzenia nr 323/95 Wojewody Bydgoskiego z 29.12.1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego.

Są to bagna, pierwszy w miejscowości Godzięba, działka nr 87/8LP o powierzchni 9,09 ha drugi natomiast w Ostrowie, na działkach nr 149LP, 153LP, 154LP, 155LP o powierzchni 73,26.

Pozostałym aktem prawnym obowiązującym dla tych użytków przyrody jest Rozporządzenie Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19.01.2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne.

Ryc. 28. Położenie użytków ekologicznych w Gminie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

3.9.2.3. Pomniki przyrody

Na pomniki przyrody ożywionej składają się pojedyncze drzewa, grupy drzew. Szczegółowe dane dotyczące pomników przyrody w Gminie Gniewkowo zaprezentowano w tabeli.

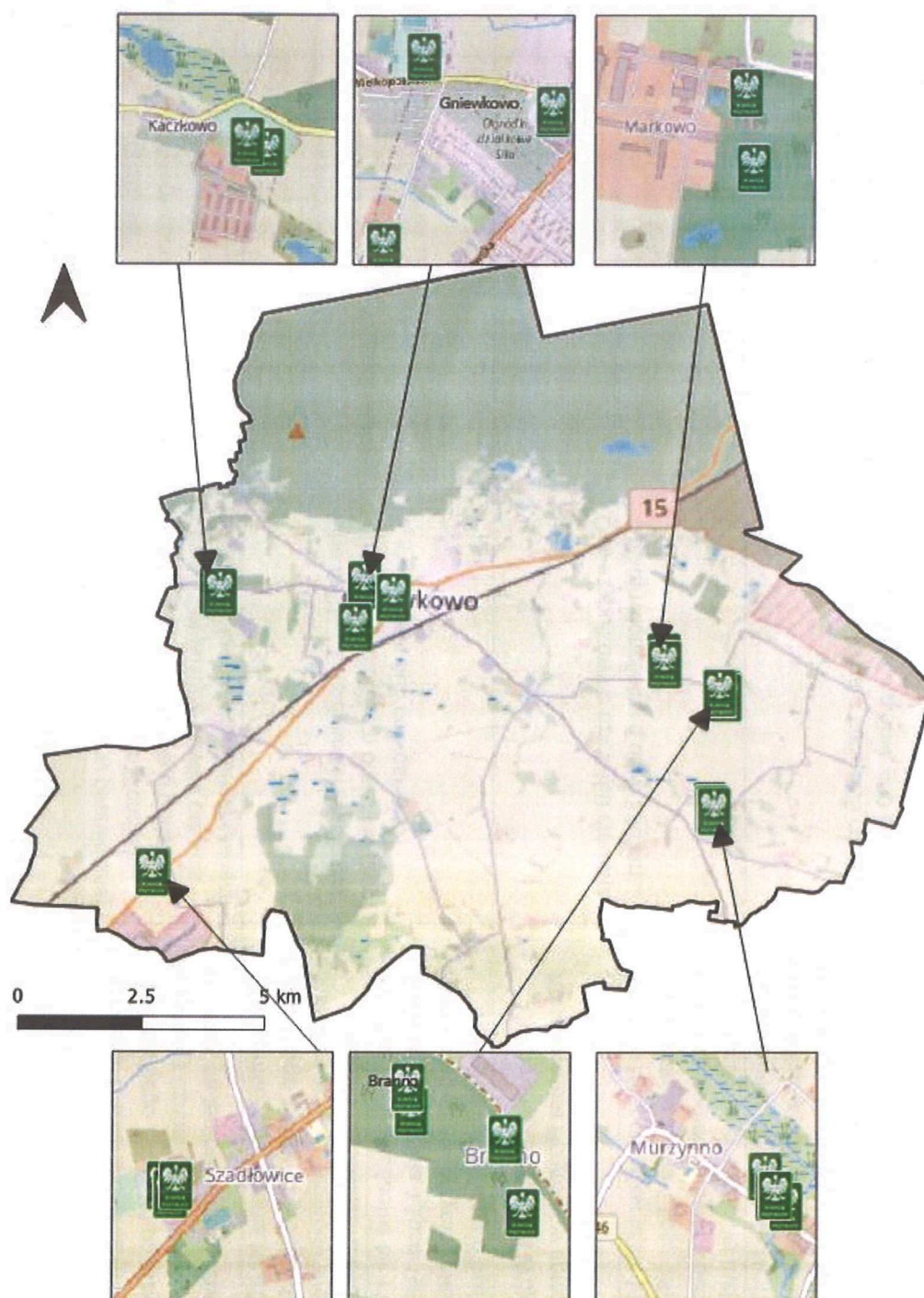
Szczegółowe dane dotyczące pomników przyrody w Gminie Gniewkowo znajdują się w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody.

Tabela 37. Pomniki przyrody w Gminie Gniewkowo

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Rodzaj i nazwa aktu	Oznaczenie aktu
1998-12-24	Park dworski w miejscowości Murzyno	Jednoobiektowy	Jesion wyniosły o obw. w piersńnicy 492 cm	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 67/98 Wojewody Bydgoskiego z dnia 24 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego	Dz. Urz. Woj. Bydg. z 31.12.1998 r., nr 68, poz. 442
1994-12-31	Park wiejski w miejscowości Branno	Wieloobiektowy	Lipa drobnolistna o obw. w piersńnicy 317 cm, płatan klonolistny o obw. w piersńnicy 332 cm, jesion wyniosły o obw. w piersńnicy 273 cm, wiąz szypułkowy w piersńnicy 430 cm	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego	Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316
1994-12-31	Park wiejski, pomiędzy rowem melioracyjnym, a drogą gruntową (ul. Spółdzielcza)	Wieloobiektowy	Dwie wierzby białe	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego	Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316
1994-12-31	Park wiejski w Kamlarkach, działka ew. nr 19/1 w miejscowości Kamlarka	Jednoobiektowy	Robinia grochodrzew formy kuliastej o obw. w piersńnicy 210 cm	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego	Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316
1994-12-31	Park dworski na działce ew. nr 146 w miejscowości Murzyno	Wieloobiektowy	Jesion wyniosły o obw. w piersńnicy 480 cm oraz dwa Wiązy szypułkowe o obw. w piersńnicy 340 i 320 cm	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody na terenie województwa bydgoskiego	Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316

Data utworzenia	Opis granicy	Typ tworu	Opis pomnika	Rodzaj i nazwa aktu		Oznaczenie aktu
1994-12-31	Park wiejski w miejscowości Szadłowice	Wielobiektowy	Dąb szypułkowy odmiany piramidalnej w obw. 436 cm, płatan klonolistny o obw. 315 cm - dziupla u podstawy pnia, pień pusty w środku oraz cis pospolity w formie krzewiastej rosnące	Utworzenie: Rozporządzenie Nr 305/93 Wojewody Bydgoskiego z dnia 26 października 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 16.12.1994 r., nr 20, poz. 316
1985-04-10	Park przyszkolny na działce o nr ew. 465/4 w Gniewkowie	Wielobiektowy	Lipa drobnolistna dwuwierchołkowa o obw. 447 cm i 367 cm oraz klon jawor o obw. 305 cm rosnące	Utworzenie: Zarządzenie Nr 49/84 Wojewody Bydgoskiego z dnia 18 grudnia 1984 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 26.03.1985 r., nr 3, poz. 140
				Zmiana: Rozporządzenie Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 30.07.1991 r., nr 15, poz. 120
1959-07-20	Park w miejscowości Kaczkowo na działce o nr ew. 13/3	Wielobiektowy	Dąb szypułkowy o obw. 460 cm oraz płatan klonolistny o obw. 380 cm	Utworzenie: Komunikat Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w sprawie uznania za pomniki przyrody		Dz. Urz. Woj. RN w Bydg. z 20.07.1959 r., nr 5, poz. 36
				Zmiana: Rozporządzenie Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 30.07.1991 r., nr 15, poz. 120
1989-02-15	Teren parku w miejscowości Markowo na działce o nr ew. 9/12 w gminie Gniewkowo	Wielobiektowy	Lipa drobnolistna o obw. 395 cm oraz topola biała o obw. 400 cm	Utworzenie: Zarządzenie Nr 1/89 Wojewody Bydgoskiego z dnia 2 stycznia 1989 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 31.01.1989 r., nr 1, poz. 13
				Zmiana: Rozporządzenie Nr 11/91 Wojewody Bydgoskiego z dnia 1 lipca 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworców przyrody na terenie województwa bydgoskiego		Dz. Urz. Woj. Bydg. z 30.07.1991 r., nr 15, poz. 120

Źródło: w oparciu o dane zawarte w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody dostępnym na www.crfop.gdos.gov.pl

Ryc. 29. Układ pomników przyrody w Gminie Gniewkowo

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ

Z uwagi na fakt, że akty prawne powołujące pomniki przyrody mają po kilkadziesiąt lat, to należałoby zweryfikować w terenie dane zapisane w tych aktach i ewentualnie zaktualizować dane poprzez podjęcie stosownych uchwał Rady Miejskiej w Gniewkowie.

Należy zaznaczyć, że ważnym zadaniem na najbliższe lata jest nie tylko ochrona i pielęgnacja istniejących pomników przyrody, ale również rozważenie możliwości powołania nowych form ochrony przyrody. Podyktowane jest to nie tylko potrzebą objęcia ochroną

obiektów, które na to zasługują, ale również wymogami społecznymi związanymi z potrzebą ochrony środowiska. Wskazana jest zatem inwentaryzacja istniejących pomników przyrody oraz podjęcie działań zmierzających do wytypowania innych tworów, jakie mogłyby zostać uznane za pomniki przyrody. Ich powołanie jest możliwe uchwałą Rady Miejskiej w Gniewkowie po wcześniejszym uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Ponadto konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych, tak aby prace mogły być pod względem racjonalnym i ekonomicznym możliwe do zrealizowania.

3.9.3. Ochrona gatunkowa

Należy zaznaczyć, że na przedmiotowym terenie mogą występować stanowiska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową w myśl:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408).

Wobec chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów obowiązują zakazy wynikające z ww. rozporządzeń i art. 51 i 52 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Ochrona gatunkowa obowiązuje dla całego obszaru Polski, a zatem także dla Gminy Gniewkowo. Ma na celu zapewnienie przetrwania i zachowania we właściwym stanie gatunków roślin, grzybów i zwierząt wraz z ich siedliskami, a w konsekwencji także zachowanie różnorodności genetycznej i biologicznej. Ochroną gatunkową obejmowane są w szczególności gatunki rzadkie, zagrożone wyginięciem, cenne dla nauki, a także odgrywające istotną rolę w ekosystemach. Głównym celem tych działań jest zachowanie tych gatunków na naturalnie zajmowanych stanowiskach. W celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową, mogą być ustalane strefy ochrony.

Na terenie Gminy Gniewkowo znajduje się **strefa ochrony ostoi, miejsca regularnego rozrodu i regularnego przebywania** Włochatki oraz Bielika.

Na terenie gminy występują również siedliska gniewosza plamistego, występują również bobry europejskie.

3.9.4. Zagrożenia dla zasobów przyrodniczych

Negatywnie na stan fauny i flory mogą wpływać procesy przestrzenne przemian krajobrazu, w tym najbardziej rozpowszechniony - fragmentacja siedlisk. Fragmentacja polega na rozpadzie zwartego dotychczas obszaru (siedlisk, ekosystemów lub typów użytkowania gruntu) na mniejsze części (fragmenty). W jej efekcie zdecydowanie zwiększa się liczba płatów i długość granic krajobrazowych, zmniejsza natomiast zwartość krajobrazu. Fragmentacja jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych procesów transformacji,

prowadzącym do zmniejszania bioróżnorodności oraz przyspieszenia lokalnego zanikania roślin i zwierząt. Ze wzrostem fragmentacji ze względu na zanik siedlisk oraz bariery przestrzenne zmniejsza się także rozproszenie zwierząt i ich migracje, co przyczynia się do redukcji gatunków, powodując zmniejszenie bioróżnorodności gatunkowej wśród fauny.

Wszystkie podejmowane działania powinny dążyć do minimalizacji tych procesów. Ważne jest planowanie przestrzenne, rozwój obszarów biologicznie czynnych, łączące racje gospodarcze, potrzeby i możliwości z kwestiami ekologicznymi i możliwościami środowiska. Projektowane inwestycje i działania powinny być połączone z planowaniem sieci ekologicznych, tak by spełniały potrzebę utrzymania „łączności” siedlisk.

Czynnikami mającymi wpływ na zdrowotność lasu jest rozkład opadów, szczególnie w okresie wegetacyjnym. Okresy suche przyczyniają się do zamierania drzewostanów. W osłabionych fizjologicznie drzewostanach mogą rozwijać się grzyby patogeniczne prowadzące do usychania drzew.

Zagrożenie pożarowe lasów uzależnione jest przede wszystkim od pory roku. Szczególnie duże występuje w okresie wczesnowiosennym przy małej wilgotności ściółki oraz w czasie dłuższych okresach posuchy. Poza tym zagrożenie dla obszarów leśnych stwarza bezpośrednie sąsiedztwo szlaków komunikacyjnych drogowych oraz penetracja terenów przez ludność. Zagrożenie rozprzestrzeniania się pożarów może spowodować straty w gospodarce leśno - uprawowej i zwierzyny leśnej oraz zagrożenie dla gospodarstw rolnych i ludności zamieszkałej w pobliżu.

Wszelkie działania na terenach leśnych będą prowadzone zgodnie z nadrzędnymi planami Nadleśnictwa. Muszą być one objęte ochroną polegającą na przemyślanych zabiegach hodowlanych gwarantujących zachowanie i dostosowanie drzewostanów do warunków siedliska i presji zewnętrznych. Gospodarka leśna musi być podporządkowana wymogom ochrony wynikającym z ustanowionych obszarów chronionych oraz Planu Urządzania Lasu. Właściwa hodowla lasu oraz pielęgnacja pozwoli na odtwarzanie naturalnych biocenoz, ochronę bioróżnorodności oraz będzie regulowała wprowadzanie ewentualnych zmian siedliskowych i gatunkowych (należy podkreślić, że wprowadzać powinno się rodzime gatunki, zgodne z siedliskiem). Należałoby również przeprowadzić inwentaryzację przyrodniczą, w celu wyznaczenia obszarów cennych przyrodniczo, w celu uniknięcia zniszczenia siedlisk i stanowisk chronionych gatunków na skutek prowadzenia zalesień. Ze względu na fakt że niewłaściwie przeprowadzone zadrzewienia mogą doprowadzić do zniszczenia cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków, do czasu wykonania inwentaryzacji przyrodniczej Gminy każdorazowo przed zalesieniem lub zadrzewieniem terenu niezbędne jest wykonanie rozpoznania przyrodniczego.

Na terenie Gminy Gniewkowo istnieją sprzyjające warunki do rozwoju instalacji pracujących w oparciu o energię wiatrową i produkujących energię korzystając siły wiatru. Przy obecnych uwarunkowaniach prawnych budowa nowych turbin wiatrowych jest utrudniona. Niemniej jednak, przy ewentualnym planowaniu lokalizacji elektrowni wiatrowych należy zwrócić uwagę na obszary szczególnie cenne przyrodniczo, które powinny zostać wyłączone z możliwej lokalizacji turbin wiatrowych. Są to przede wszystkim tereny i obiekty objęte formami ochrony przyrody, a także zieleń parkowa, zabytkowe założenia cmentarne czy ciągi ekologiczne. Terenami wyłączonymi z lokalizacji elektrowni wiatrowych powinny pozostać nie tylko cenne przyrodniczo obszary Gminy Gniewkowo objęte ochroną prawną lecz także korytarze ekologiczne.

Jednocześnie podkreśla się, że podczas planowania inwestycji z zakresu energetyki wiatrowej obowiązują uregulowania prawne wynikające z ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2021 r. poz. 724). Należy mieć na uwadze strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu terenu, w odniesieniu do uwarunkowań określonych w wymienionej ustawie.

W odniesieniu do planowanej termomodernizacji budynków, należy zwrócić uwagę, że budynki mieszkalne i inne obiekty budowlane stanowią potencjalne siedliska gatunków chronionych, w szczególności ptaków i nietoperzy. Niewłaściwie prowadzone prace budowlane w obrębie obiektów budowlanych wykonane bez uwzględnienia potrzeb fizjologicznych zwierząt je zasiedlających mogą naruszać przepisy ustawy o ochronie przyrody, a także istotnie przyczyniać się do zmniejszenia populacji gatunków chronionych. W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków chronionych należy przed przystąpieniem do prac w obrębie budynków dokonać ich obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych.

W odniesieniu do zadań polegających na budowie urządzeń melioracyjnych oraz konserwacji, modernizacji i odbudowy urządzeń wodnych, rowów i przepustów oraz konserwacji rzek, należy zwrócić uwagę, iż w celu zapobieżenia negatywnemu wpływowi realizacji tych zamierzeń na stan koryt rzek i dolin cieków, zlewni jezior, każde planowane działanie w obrębie wód powinno być poprzedzone inwentaryzacją powyższych terenów.

Ponadto, prace budowlane należy rozpocząć poza kluczowym okresem rozrodu gatunków dziko występujących zwierząt, w tym poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym w terminie od 1 marca do 31 sierpnia lub w dowolnym terminie, po potwierdzeniu przez specjalistę przyrodnika, maksymalnie na 2 dni przed zajęciem terenu, braku rozrodu dziko występujących zwierząt, w tym braku aktywnych lęgów ptaków.

W przypadku, gdy planowane czynności wiążą się z naruszeniem zakazów określonych w art. 52 ustawy o ochronie przyrody, przed ich wykonaniem należy uzyskać stosowne zezwolenie wydawane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

Zakładami, których funkcjonowanie może wpłynąć na jakość środowiska na terenie Gminy są:

- K.C.B. INTERLIGHT Spółka z o.o. z siedzibą w Gniewkowie przy ul. Inowrocławskiej 4 - produkcja świec;
- Bonduelle S.A. z siedzibą w Gniewkowie przy ul. Kilińskiego 11 - przetwarzanie warzyw;
- Cykoria S.A. Wierchosławice - jest producentem koncentratów spożywczych, suszów warzyw i owoców, przypraw i mieszanek przyprawowych;
- I.T.I. POLAND Sp. z o.o. z siedzibą w Wielowsi 28, 88-140 Gniewkowo zajmuje się produkcją i dystrybucją modyfikowanych regranulatów tworzyw sztucznych oraz compound;
- Przechowalnia warzyw w Lipiu;
- Stacja demontażu pojazdów w Murzynku;
- Stacja demontażu pojazdów w Wielowsi PHU Auto-Czar Cezary Ihnatowicz Wielowieś 2A, 88-140 Gniewkowo;
- Stacja demontażu pojazdów w Wielowsi P.W. AUTO-COMPLEX ANDRZEJ LEWANDOWSKI – Wielowieś, 88-140 Gniewkowo.

Na terenie gminy Gniewkowo występują również duże fermy chowu w miejscowościach: Wielowieś, Suchatówka, Lipie, Kaczkowo, Markowo, Więclawice, Szadłowice.

3.9.5. Analiza SWOT – zasoby przyrodnicze

Następna tabela przedstawia analizę SWOT dla obszaru interwencji zasoby przyrodnicze.

Tabela 38. Analiza SWOT – zasoby przyrodnicze

	Mocne strony	Słabe strony
Czynniki wewnętrzne	– cenne siedliska i warunki do bytowania zwierząt – np. lasy, tereny wzdłuż wód stojących i płynących, – występowanie na opisywanym terenie form ochrony przyrody, – prowadzenie prac związanych z pielęgnacją i utrzymaniem lasów.	– chemizacja rolnictwa, – zwiększająca się presja rekreacyjna i zagospodarowania terenów o wysokich walorach przyrodniczych, – zaśmiecanie i fragmentacja siedlisk związana z przebiegiem ważnych szlaków komunikacyjnych.
	Szanse	Zagrożenia
Czynniki zewnętrzne	– ograniczanie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza, gleby i wód, – właściwa pielęgnacja szaty roślinnej, wzbogacanie gleb środkami glebotwórczymi (kompost), – przebudowa drzewostanów w kierunku bardziej odpornych na zanieczyszczenia gatunków oraz uzupełnienia gatunkami rodzimymi, – zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych.	– zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego, gleby i wód, – eutrofizacja siedlisk, – silna presja urbanistyczna, – pożary lasów, wypalanie traw, – brak funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu fauny i flory, – wzrost natężenia ruchu rekreacyjnego.

Źródło: opracowanie własne

3.9.6. Zagadnienia horyzontalne – zasoby przyrodnicze

I – Adaptacja do zmian klimatu

Spodziewane ocieplenie się klimatu spowoduje migrację gatunków, w tym obcych inwazyjnych wraz z równoczesnym wycofywaniem się gatunków, które nie są przystosowane do wysokich temperatur i suszy latem, a dobrze znoszą ostre mrozy.

W wyniku prognozowanych zmian klimatycznych będzie postępował zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior, a także potoków i małych rzek). Stanowi to zagrożenie dla licznych gatunków, które bądź to pośrednio bytują na tych terenach, bądź korzystają z nich jako rezerwuarów wody pitnej i może skutkować wyginieciem lub migracją gatunków.

Wydłużony okres z dodatnimi temperaturami na jesieni z intensywnymi opadami rozmiękczającymi glebę w połączeniu z osłabieniem drzew przez choroby i szkodniki może

dodatkowo zwiększać wrażliwość lasów na wiatry i sprzyjać zwiększaniu wiatrołomów. W obliczu zmian klimatycznych bardzo istotna staje się ochrona struktur przyrodniczych oraz zachowanie, spójności i drożności sieci ekologicznej, która poza funkcjami przyrodniczymi pełni również inne funkcje, m.in. społeczne i klimatyczne, gdyż poprawia jakość życia – szczególnie mieszkańców zwartej zabudowy (schładzanie miast, zacienianie, poprawa warunków aerosanitarnych, tereny rekreacyjne).

Na specjalną uwagę w sieci ekologicznej, zasługują korytarze ekologiczne. Zadaniem korytarzy ekologicznych jest połączenie obszarów o największej wartości biotycznej. W warunkach oczekiwanych zmian klimatu, które przyczynią się do migracji i zmian zasięgów występowania poszczególnych gatunków, zachowanie drożności korytarzy ekologicznych postrzegane jest jako czynnik pozwalający łagodzić antropopresję. Sieci ekologiczne, stanowią mogą ważny element adaptacji do zmian klimatu.

II – Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Lasy znajdują się w sytuacji stałego zagrożenia przez czynniki abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne. Istotnym zagrożeniem są nadal zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Stałe oddziaływanie zanieczyszczeń i ich dotychczasowa akumulacja w środowisku leśnym osłabia odporność lasów na choroby. Stałe od wielu lat największe procentowo szkody gospodarcze wyrządzają też roślinożerne ssaki, przeważnie jelenie, sarny oraz lokalnie gryzonie. Szkody również wyrządzane są przez choroby korzeni drzew, takie jak: huba korzeni i opieńki. Lasy narażone są także na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary. Ze względu na zwiększenie intensywności wiatrów wzrasta zagrożenie powstawaniem szkód wyrządzonych przez wyrwane drzewa podczas huraganów.

III – Działania edukacyjne

Głównym celem edukacji przyrodniczej jest zachęcenie ludności do uprawiania aktywnego wypoczynku, pokazanie różnorodności występujących form przyrody, przybliżenie problematyki gospodarki leśnej i ochrony przyrody oraz poszerzenie wiedzy z zakresu edukacji przyrodniczej. Nadleśnictwa prowadzą edukację ekologiczną w oparciu o zatwierdzony program edukacji leśnej. Prowadzone są również spotkania ze szkołami, przedszkolami na ścieżkach edukacyjno – leśnych.

IV - Monitoring środowiska

Zintegrowany Monitoring Środowiska Przyrodniczego (ZMŚP) funkcjonuje w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a jego zadaniem w odróżnieniu od monitoringu specjalistycznego jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne.

Celem ZMŚP jest dostarczenie danych do określania aktualnego stanu środowiska oraz w oparciu o wieloletnie cykle obserwacyjne, przedstawienie krótko i długookresowych przemian środowiska w warunkach zmian klimatu i narastającej antropopresji. Uzyskane wyniki z prowadzonych obserwacji stanowią podstawę do sporządzenia prognoz krótko i długoterminowych rozwoju środowiska przyrodniczego oraz przedstawienia kierunków zagrożeń i sposobów ich przeciwdziałania.

3.10. ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje poważną awarię jako zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jeśli poważna awaria ma miejsce w zakładzie, określa się ją mianem poważnej awarii przemysłowej. Zakładem stwarzającym zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej jest zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ust. 1 Ustawy Prawo ochrony środowiska.

Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zwanej dalej „awarią przemysłową”, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.

Wg ewidencji i informacji Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy na terenie Gminy Gniewkowo:

- nie jest zlokalizowany zakład dużego ryzyka (ZDR)
- nie występuje zakład zwiększonego ryzyka (ZZR)
- w latach 2020-2021 na terenie Gminy Gniewkowo nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe ani poważne awarie w transporcie skutkujące zanieczyszczeniem wód i gleb.

Należy wyjaśnić, że każdy zakład, który magazynuje substancje niebezpieczne może być potencjalnym sprawcą poważnej awarii;

W celu przeciwdziałania wystąpieniu nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska (oraz innych zdarzeń w ochronie środowiska) WIOŚ w Bydgoszczy prowadzi działania kontrolne.

Na terenie Gminy Gniewkowo możliwe jest wystąpienie innych poważnych zdarzeń stanowiących zagrożenie dla środowiska. Jednak według danych przedstawionych przez **Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Inowrocławiu** w latach 2020-2021 nie odnotowano zdarzeń nadzwyczajnych związanych z zagrożeniami dla środowiska.

3.10.1. Analiza SWOT – zagrożenia poważnymi awariami

W następnej tabeli przedstawiono **analizę SWOT** dla obszaru interwencji zagrożenia poważnymi awariami.

Tabela 39. Analiza SWOT – zagrożenia poważnymi awariami

	Mocne strony	Słabe strony
Czynniki wewnętrzne	– brak poważnych zdarzeń zagrażających ludziom lub środowisku, – systematyczne kontrole prowadzone przez WIOŚ – brak zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – brak zakładu dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,	– możliwość zanieczyszczenia środowiska poprzez wyciek substancji niebezpiecznych w ciągu dróg lub podczas zdarzeń drogowych.
	Szanse	Zagrożenia
Czynniki zewnętrzne	– wymogi prawne zobowiązujące dla zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej gwarantujące bezpieczeństwo funkcjonowania takich podmiotów.	– duże natężenie ruchu samochodowego na szlakach komunikacyjnych zwiększające zagrożenie wystąpienia awarii.

Źródło: opracowanie własne

3.10.2. Zagadnienia horyzontalne – zagrożenie poważnymi awariami

I – Adaptacja do zmian klimatu

Zaburzeniom równowagi w systemie środowiska wywołanym ocieplaniem się klimatu będą towarzyszyły zmiany, które w sposób bezpośredni lub pośredni powinny być uwzględniane w gospodarowaniu przestrzenią w kontekście mogącej się pojawić poważnej awarii lub nadzwyczajnego zagrożenia środowiska. Dotyczą one wielu aspektów o charakterze horyzontalnym, od gospodarki rolnej, leśnej i wodnej (niszczące susze, pożary, powodzie i podtopienia, itd.), przez przemysł i energetykę (zmiany technologii), bezpieczeństwo ludzi i mienia (ekspozycja na powodzie i podtopienia, osuwiska i pożary) po infrastrukturę (ekspozycja na nadmiar lub niedobór wód, wichury).

Na możliwość wystąpienia poważnych awarii mają wpływ ekstremalne zjawiska pogodowe, typu huragany czy intensywne burze co może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii do odbiorców. Jedną z najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu dziedzin gospodarki jest transport. We wszystkich jego kategoriach wrażliwość na warunki klimatyczne jest znaczna. Innym czynnikiem klimatycznym powodującym utrudnienia w ruchu drogowym jest mgła, szczególnie często występująca w warunkach jesienno - zimowych przy temperaturach bliskich zera. Ograniczenie widoczności powoduje zmniejszenie prędkości eksploatacyjnej i opóźnienia w ruchu drogowym, szczególnie w transporcie publicznym, a także zwiększa ryzyko wypadków drogowych.

Analiza przewidywanych zmian klimatu dowodzi, że oczekiwane zmiany w dalszej perspektywie będą oddziaływać na transport negatywnie. Działania dostosowawcze sektora transportu do oczekiwanych zmian klimatu powinny przede wszystkim zabezpieczyć infrastrukturę drogową i kolejową przed zagrożeniami wynikającym ze wzrostu częstotliwości

intensywnych opadów. Deszcze nawalne powodują zatopienia dróg, przeciążenie układów odwadniających, przepustów i mostów na mniejszych ciekach.

II – Nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary; awarii w miejscach postoju ww. pojazdów, pożaru z powodu nieostrożnego obchodzenia się użytkowników dróg z ogniem w lesie, niewłaściwego lub niedostatecznego zabezpieczenia robót drogowych i samej drogi w wyniku złego rozpoznania warunków środowiskowych (np. geologii, stosunków wodnych).

III – Działania edukacyjne

Edukację społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia realizują gminne i powiatowe sztaby zarządzania kryzysowego. W zakres funkcji Państwowej Straży Pożarnej wchodzi publiczna informacja, edukacja i zwiększanie świadomości społeczności lokalnych. Na podstawie przeprowadzanych działań, komendanci powiatowi sporządzają tzw. katalogi zagrożeń obejmujące identyfikację zagrożeń: chemicznych, w transporcie materiałów niebezpiecznych, w transporcie, zagrożenia pożarowe (baz magazynowych materiałów pożarowo niebezpiecznych, obiektów użyteczności publicznej, lasów itp.).

Na podstawie katalogów zagrożeń sporządzane są plany ratownicze oraz przeprowadzane są szkolenia strażaków jednostek ratowniczo - gaśniczych PSP, członków jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych oraz ratowników z jednostek włączonych do systemu ratowniczo gaśniczego.

IV - Monitoring środowiska

Obowiązki kontroli związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez wykonywanie kontroli przedsiębiorstw. Współpracę koordynują sztaby zarządzania kryzysowego w oparciu o opracowane plany zarządzania kryzysowego.

3.11. SYNTETYCZNY OPIS REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Wytyczne do opracowania programów ochrony środowiska wskazują, że w opracowanym dokumencie należy odnieść się do realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska w ostatnim okresie sprawozdawczym. Dlatego przywołano dane z ostatniego raportu za lata 2018-2019, przyjętego jako załącznik nr 1 do uchwały nr XXXII/206/2020.

Wśród ważnych zrealizowanych zadań i osiągniętych efektów dotychczasowej realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gniewkowo na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” wymienić należy zmiany o charakterze pozytywnym i negatywnym.

Zmiany **pozytywne** w latach 2018-2019 lub utrzymanie stanu pozytywnego:

1. Podejmowane działania w zakresie termomodernizacji budynków i wymiany źródeł ogrzewania budynków przynoszą pozytywne efekty w postaci ograniczenia zanieczyszczenia powietrza.
2. Modernizacja dróg gminnych, powiatowych, krajowych i wojewódzkich w miarę możliwości finansowych - dzięki czemu możliwe jest obniżenie poziomu hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza atmosferycznego, wzrost poziomu bezpieczeństwa. Jednocześnie realizowane są zadania związane z rozbudową infrastruktury dla pieszych i rowerzystów co daje możliwości różnicowania form transportu i wpływa na zwiększenie bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów.
3. W latach sprawozdawczych nastąpił wzrost ilości przyłączy kanalizacyjnych, spadek ilości zbiorników bezodpływowych oraz wzrost ilości przydomowych oczyszczalni ścieków.
4. Ujęto w mpzp ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.
5. Zasoby przyrodnicze były pielęgnowane poprzez nowe nasadzenia krzewów i drzew.
6. Doposażanie jednostek straży pożarnej w celu zapobiegania skutkom poważnych awarii. Uwzględnianie zagadnień zagrożenia poważnymi awariami w mpzp.
7. Edukacja rolników w zakresie odpowiedniego stosowania nawozów i środków ochrony roślin prowadzona przez Powiatowy Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Inowrocławiu.
8. Prowadzenie edukacji ekologicznej np. poprzez akcje „Sprzątanie Świata”, festyny, ulotki oraz konkursy.

Zmiany **negatywne** w latach 2018-2019 lub utrzymanie stanu negatywnego:

1. Utrzymanie niskiej jakości powietrza w zakresie stężeń docelowych pyłów zawieszonych i B(a)P, a także poziomu długoterminowego dla ozonu w kontekście ochrony zdrowia dla całej strefy kujawsko - pomorskiej do której należy Gmina Gniewkowo.
2. Brak możliwości rzetelnej kontroli szczelności zbiorników bezodpływowych.
3. Brak przyłączenia wszystkich mieszkańców do sieci kanalizacyjnej lub przydomowej oczyszczalni ścieków co skutkuje występowaniem potencjalnie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.
4. Występowanie poważnych pożarów składowisk odpadów, lasu, składu opon.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje oraz dane przedstawione w formie tabelarycznej w poprzednim rozdziale należy pozytywnie ocenić realizację programu ochrony środowiska Gminy Gniewkowo. **Przeważają pozytywne aspekty podejmowanych działań** co odzwierciedla się zarówno we wskaźnikach jak i podejmowanych zadaniach.

Warto zaznaczyć, że ważne jest uwzględnianie w nowopowstających lub zmienianych planach zagospodarowania przestrzennego oraz na etapie wydawania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, na bazie których udzielane są pozwolenia na budowę:

- uwzględnianie zachowania terenów zielonych,
- stosowanie wymagań udziału powierzchni biologicznie czynnych na działkach budowlanych,
- przestrzeganie określonych wymagań ochrony powietrza (stosowanie ekologicznych niskoemisyjnych systemów grzewczych, odnawialnych źródeł energii tam gdzie jest to technicznie możliwe).

3.12. SYNTETYCZNY OPIS UWARUNKOWAŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH MAJĄCYCH WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE GMINY GNIEWKOWO

Uwarunkowania wewnętrzne mające wpływ na środowisko przyrodnicze Gminy Gniewkowo zostały szczegółowo opisane w rozdziałach tematycznych niniejszego opracowania.

Rolniczy charakter opisywanej jednostki związany jest z występowaniem urodzajnych gleb. Ze względu na posiadane walory przyrodnicze i krajoznawcze w Gminie Gniewkowo są dobre warunki do rozwoju rekreacji. Krajobraz tego obszaru jest urozmaicony przez tereny leśne i ciekawą pod kątem rekreacyjnym rzeźbę terenu, oraz formy ochrony przyrody.

Gmina Gniewkowo posiada dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodociagową (korzystający z instalacji – 99,9 % ogółu ludności, GUS, stan na 31.12.2020 r. Dość dobrze rozwinięta jest również sieć kanalizacyjna (korzystający z instalacji – 62,2 % ogółu ludności, GUS, stan na 31.12.2020 r.). Nieczystości ciekłe gromadzone są w przydomowych oczyszczalniach ścieków, których na koniec 2020 r. było 165 sztuk. Funkcjonuje również dużo zbiorników bezodpływowych (1 025 sztuk), które stanowią potencjalne zagrożenie dla gleb i wód, gdyż nie ma pewności co do ich szczelności.

System odbioru odpadów komunalnych potrzebuje ciągłego doskonalenia, ta czynność wpływa na możliwość prowadzenia prawidłowej segregacji odpadów komunalnych oraz ich kierowania do odpowiednich instalacji zapewniających wymagane przepisami poziomy odzysku. W latach 2019-2021 nie wszystkie wymagane poziomy zostały osiągnięte, w kolejnych latach należy kontynuować działania mające na celu systematyczną poprawę w ramach gospodarowania odpadami komunalnymi.

Dla standardów jakości powietrza zagrożeniem dla jednostki może być niska emisja z zabudowy jednorodzinnej oraz emisja wzdłuż ciągów komunikacyjnych czy lokalnych emitorów punktowych. Nieruchomości na terenie gminy posiadają głównie indywidualne źródła ciepła, którymi często są piece niespełniające żadnych norm środowiskowych, w których spalane są wysokoemisyjne surowce tradycyjne, przede wszystkim węgiel. Pozytywnym uwarunkowaniem wewnętrznym jest planowany rozwój odnawialnych źródeł energii.

Położenie jednostki na tle powiatu i regionu stanowi podstawę do rozważań na temat uwarunkowań zewnętrznych jednostki.

Notowane tendencje urbanizacyjne i społeczne wskazują na postępującą presję w zakresie zabudowy terenów wiejskich, co wiąże się koniecznością rozbudowy infrastruktury i zajmowania nowych terenów pod zabudowę, nie tylko mieszkaniową, ale także rekreacyjną czy związaną z aktywizacją gospodarczą. Właściwe planowanie przestrzenne pozwoli na ograniczenie rozprzestrzeniania się zabudowy na terenach do tego niewłaściwych, bliskich liniom energetycznym, obszarom działalności gospodarczej, czy charakteryzujących się dużą bioróżnorodnością.

Na jakość wód w ramach jednolitych części wód wpływ ma nie tyle sama działalność mieszkańców i podmiotów działających w granicach Gminy Gniewkowo, ale także wszystkich działań i presji (w szczególności punktów odprowadzania ścieków, użytkowania rolniczego), co przekłada się na jakość wód w tym rejonie.

Gmina Gniewkowo posiada dość dobre połączenie komunikacyjne, ze względu na lokalizację na szlaku dróg o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Położenie zwartej zabudowy wzdłuż dróg wpływa jednak na jakość powietrza i poziom hałasu.

W związku z występującymi przekroczeniami standardów jakości powietrza, niezbędne jest podjęcie odpowiednich działań. Poprawa jakości powietrza zapewne wyniknie z wprowadzania odnawialnych źródeł energii oraz ograniczania tzw. niskiej emisji, czyli zanieczyszczeń powstających podczas spalania surowców tradycyjnych w piecach CO.

Na tle uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych warto wymienić najważniejsze problemy oraz największe sukcesy Gminy Gniewkowo na polu kształtowania i ochrony środowiska. Przedstawiono je w kolejnych tabelach.

Tabela 40. Najważniejsze problemy Gminy Gniewkowo z perspektywy zapisów niniejszego dokumentu

Stan aktualny	Cel poprawy
przekroczenia dopuszczalnych norm powietrza w zakresie stężeń benzo(a)pirenu, pyłów zawieszonych oraz ozonu (poziom długoterminowy) w kontekście całej strefy kujawsko-pomorskiej, dominacja indywidualnych, tradycyjnych pieców na paliwa stałe	podjęcie działań mających na celu poprawę jakości powietrza (np. wymiana pieców, termomodernizacja budynków) zarówno w kontekście całej strefy kujawsko-pomorskiej, jak i Gminy Gniewkowo indywidualnie, co powinno być zweryfikowane prowadzonymi pomiarami, rozwój sieci gazowej i zorganizowanych systemów ciepłowniczych
niedostateczny rozwój sieci kanalizacyjnej, stopniowe wyposażanie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków, brak możliwości dokładnej kontroli postępowania ze ściekami gromadzonymi w potencjalnie nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych	rozważenie budowy sieci kanalizacyjnej, tam gdzie znajduje to uzasadnienie ekonomiczne i ekologiczne, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam, gdzie niemożliwe jest doprowadzenie sieci kanalizacyjnej, kontrola systemu opróżniania zbiorników bezodpływowych
nieodpowiednia segregacja odpadów przez niektórych mieszkańców i osoby odwiedzające, wysoki koszt świadczenia usług za zagospodarowanie odpadów komunalnych i problem braku bilansowania się wpływów i wydatków	uszczelnienie systemu odbioru odpadów, rozwój ich selektywnego zbierania, konieczność optymalizacji systemu w celu osiągnięcia stanu, kiedy wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą równoważyć się z kosztami systemu

Stan aktualny	Cel poprawy
istotny udział ruchu tranzytowego, stan dróg wymagający poprawy i bieżącej modernizacji, konieczność rozbudowy systemu dróg rowerowych, ograniczony zasięg autobusowej komunikacji zbiorowej, dominacja transportu samochodowego indywidualnego	modernizacja dróg, promowanie ruchu rowerowego wraz z rozwojem odpowiedniej infrastruktury, wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań w organizacji ruchu i przewozie pasażerów w komunikacji zbiorowej
duża masa wyrobów zawierających azbest	sukcesywne unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest

Źródło: opracowanie własne

Tabela 41. Najważniejsze sukcesy Gminy Gniewkowo z perspektywy zapisów niniejszego dokumentu

Uwarunkowania lub podjęte zadania w przeszłości	Stan aktualny	Zadania mające na celu utrzymanie dobrego stanu
opracowanie i przyjęcie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Gniewkowo	realizacja zadań wynikających z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Gniewkowo	aktualizacja dokumentu i dalsza, konsekwentna realizacja zadań wynikających z przyjętego dokumentu w celu poprawy efektywności energetycznej i zmniejszenia zanieczyszczeń do środowiska (wymiana źródeł ogrzewania budynków, termomodernizacja budynków)
bieżąca modernizacja sieci wodociągowej i jej rozwój	sieć wodociągowa dostarcza wodę do wszystkich nieruchomości na terenie Gminy Gniewkowo, woda według ocen PSSE spełnia wymagane normy	dalsza rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej i kontrola jakości wody
uwzględnianie w mpzp oddziaływania pól elektromagnetycznych	brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	utrzymanie osiągniętych wyników
edukacja ekologiczna, szczególnie w zakresie gospodarki odpadami, podjęcie budowy nowoczesnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi	objęcie nieruchomości zorganizowanym odbiorem odpadów, prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej celem osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu	dalsza konsekwentna edukacja ekologiczna, dalsze doskonalenie systemu gospodarki odpadami w celu spełnienia wymagań prawnych

Źródło: opracowanie własne

IV. CELE PROGAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

4.1. WPROWADZENIE

W celu realizacji przyjętego założenia konieczne jest wyznaczenie szczegółowych zadań w poszczególnych obszarach interwencji, po wykonaniu których ma nastąpić poprawa stanu i jakości danego elementu środowiska, bądź będzie utrzymywany dobry stan o ile aktualnie taki został zdiagnozowany.

W ramach tych wytycznych zaplanowano konkretne zadania ekologiczne, czyli przedsięwzięcia bądź czynności organizacyjne i administracyjne prowadzące do realizacji wyznaczonych celów ekologicznych i kierunków interwencji. Poprzez realizację tych działań ekologicznych można będzie osiągnąć wymierną poprawę środowiska przyrodniczego w wyznaczonych obszarach interwencji, mierzoną za pomocą wskaźników środowiskowych (mierników realizacji).

Realizując lokalną politykę ochrony środowiska, program ochrony środowiska, a w nim harmonogram realizacyjny, sporządzony został z uwzględnieniem celów zawartych w strategiach i programach (operacyjnych i rozwoju), wynikających z ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Zaplanowane działania będą realizowane przez Urząd Miejski w Gniewkowie lub przez jednostki działające na tym terenie oraz w regionie. Jednostka będzie w nich pełnić funkcje nadzoru działalności, będzie wspierać działalność w charakterze administracyjnym lub bezpośrednio współdziałać, jedynie w konkretnych zadaniach będzie współfinansować lub finansować założone zadania.

4.1.1. Dokumenty międzynarodowe

Pierwszym etapem dla rozważań zgodności założeń Programu z innymi dokumentami jest omówienie dokumentów ustanowionych na szczeblu międzynarodowym do realizacji, których Polska jest zobowiązana. W 1992 roku opracowany został jeden z najważniejszych dokumentów, związanych ze zrównoważonym rozwojem tzw. „**Agenda 21**” - **Światowy Program Rozwoju Zrównoważonego**. Dokument ten zwraca szczególną uwagę na konieczność ochrony zasobów naturalnych i racjonalnego gospodarowania nimi w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Istotnym dokumentem międzynarodowym, który narzuca Polsce działania w zakresie ochrony środowiska jest **Protokół z Kioto** w sprawie zmian klimatu. Stanowi znaczny postęp w zakresie walki z globalnym ociepleniem, ponieważ zawiera cele wiążące i ilościowe, związane z ograniczeniem i redukcją emisji gazów cieplarnianych.

Obecnie ważne dla Polski jest dostosowanie swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Główne założenia polityki Wspólnoty w zakresie środowiska naturalnego określone są w **Traktacie Ustanawiającym WE w Tytule XIX – Środowisko Naturalne**. Jego realizacja powinna się przyczynić do zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego – z uwzględnieniem różnorodności sytuacji w różnych regionach Wspólnoty – ale również do ochrony zdrowia ludzkiego.

Strategicznym dokumentem, wyznaczającym ramy realizacji polityki wspólnotowej w zakresie ochrony środowiska jest **Program Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska**. Określa on następujące cele priorytetowe:

- *ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,*
- *przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,*
- *ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem presjami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu,*
- *maksymalizacja korzyści z prawodawstwa środowiskowego, doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej w zakresie środowiska i ochrony klimatu,*
- *zabezpieczenie inwestycji ekologicznych i wspieranie zrównoważonych miast,*
- *lepsze uwzględnianie w działaniach bardziej spójnej polityki środowiskowej i efektywne podejmowanie wyzwań międzynarodowych, dotyczących środowiska i klimatu.*

Kluczowym elementem programu jest także **adaptacja do zmian klimatu**, powiązana z wieloma innymi aspektami środowiskowymi, takimi jak *ochrona gleby, zrównoważone środowisko miejskie, zrównoważona ochrona wód i środowiska morskiego*.

4.1.2. Dokumenty krajowe

Załączniki do „Wytycznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, wskazują na cele środowiskowe wybranych dokumentów strategicznych, którymi są:

1. **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”** – przyjęta uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r.,
2. **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)** – przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.,
3. **Polityka ekologiczna państwa 2030** - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej – przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.
4. **Strategia „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.”** – Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r.,
5. **Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku** – przyjęta uchwałą nr 105/2019 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.,
6. **Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030** – przyjęta uchwałą nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.,
7. **Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022** - przyjęta Uchwałą Rady Ministrów nr 67 z dnia 9 kwietnia 2013 r.,
8. **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030** - przyjęta Uchwałą Rady Ministrów nr 102 z dnia 17 września 2019 r.,
9. **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030** - przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2020 r.,
10. **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030** – przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r.,
11. **Polityka energetyczna Polski do 2040 r.** – przyjęta Uchwałą Rady Ministrów z dnia 2 lutego 2021 r.,
12. **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (Współdziałanie, Kultura,**

- Kreatywność) 2030** - przyjęta Uchwałą nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r.,
13. **Krajowy Program Ochrony Powietrza w Polsce** - komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza (M. P. 2015 poz. 905),
 14. **Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych** - Rada Ministrów przyjęła piątą aktualizację KPOŚK 31 lipca 2017 r. Przyjęta aktualizacja zawiera listę zadań zaplanowanych przez samorządy do realizacji w latach 2016-2021,
 15. **Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030** – przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2013 r.,
 16. **Program ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej** – przyjęty uchwałą Nr 213 Rady Ministrów z dnia 6 listopada 2015 r. w sprawie zatwierdzenia „Programu ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Planem działań na lata 2015–2020” (M. P. 2015 poz. 1207),
 17. **Krajowy plan gospodarki odpadami** – przyjęty uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022 (M. P. 2016 poz. 784),
 18. **Krajowy program zapobiegania powstawaniu odpadów** – przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 26 czerwca 2014 r.,
 19. **Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032** – przyjęty uchwałą z dnia 15 marca 2010 r. (M. P. 2009 nr 50 poz. 735 ze zm.).

4.1.3. Dokumenty wojewódzkie

Założenia opracowywanego Programu ochrony środowiska opierają się na celach strategicznych wojewódzkiego programu ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska województwa kujawsko -pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/611/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2017 r. Dokument określa następujące cele:

- dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu, tj.: osiągnięcie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} i PM₁₀, osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu i pyłu zawieszonego PM_{2,5} i osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu,
- ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu,
- zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas,
- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych,
- zwiększenie retencji wodnej województwa,
- ograniczenie wodochłonności gospodarki,

- osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód,
- poprawa jakości wody powierzchniowej,
- wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich,
- ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- dobra jakość gleb,
- rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zwiększenie lesistości województwa,
- utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii,
- świadome ekologicznie społeczeństwo,
- zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Działania zostały podzielone na działania własne oraz zadania monitorowane. Jako zadania własne Samorządu Województwa przyjęto zadania finansowane w całości lub w części ze środków budżetowych i pozabudżetowych będących w dyspozycji województwa. Zadaniami monitorowanymi są działania finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych – będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla krajowego (centralnego), bądź instytucji działających na terenie województwa, lecz podlegających bezpośrednio organom centralnym, a także realizowane przez powiaty i gminy oraz inne podmioty.

Biorąc pod uwagę powyższe informacje należy stwierdzić, że zadania przewidziane na poziomie wojewódzkim są realizowane w odpowiednim zakresie również w niniejszym, gminnym programie ochrony środowiska.

Warto zauważyć, że niezbędna jest aktualizacja wojewódzkiego programu ochrony środowiska, jednak przy założeniu kontynuacji wcześniej podjętych założeń na różnych poziomach samorządu, będą one ze sobą zgodne.

W dniu 21 grudnia 2020 r. Sejmik Województwa Kujawsko - Pomorskiego, Uchwałą nr XXVIII/399/20, przyjął **Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+**. Dokument jest odpowiedzią władz regionu na zmieniające się uwarunkowania i wyzwania. Przedstawia spójny plan powiązanych i przemyślanych działań w perspektywie najbliższej dekady, stanowiący punkt wyjścia do szerokiej współpracy, której oczekiwanym efektem będzie podniesienie jakości życia mieszkańców województwa kujawsko - pomorskiego.

Ustanowiono cel nadrzędny „Strategii Przyspieszenia 2030+” jakim jest „Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich”. Cel ten zamierza się osiągnąć poprzez koncentrację działań w czterech obszarach tematycznych rozwoju:

1. **Obszar Społeczeństwo** – w ramach którego dążyć się będzie do zasadniczej poprawy szeroko rozumianego poziomu rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie zmian postaw społecznych i rozwoju edukacji. Cele operacyjne w ramach tego obszaru dotyczą edukacji, aktywności społecznej, zdrowia, kultury i sportu.
2. **Obszar Gospodarka** – w ramach którego dążyć się będzie do rozwoju i unowocześnienia gospodarki województwa, jako warunku wzrostu jego

konkurencyjności w aspekcie miejsca zamieszkania. Cele operacyjne w ramach tego obszaru dotyczą jakościowego i ilościowego rozwoju przedsiębiorczości.

3. **Obszar Przestrzeń** – w ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej jakości życia oraz konkurencyjności gospodarki, w zagadnieniach związanych z jakością przestrzeni województwa (wynikającej ze stanu środowiska oraz charakteru zagospodarowania). Cele operacyjne w ramach tego obszaru dotyczą: dostępności usług, infrastruktury transportowej, przestrzeni dla rozwoju gospodarczego, wykorzystania potencjałów endogenicznych w rozwoju lokalnym.
4. **Obszar Spójność** – w ramach którego dążyć się będzie do zapewnienia wysokiej sprawności funkcjonowania systemu społeczno-gospodarczego, tak by przestrzeń województwa była spójna komunikacyjnie, bezpieczna i odporna na zagrożenia. Zarazem cechą realizowanych w województwie procesów powinna być innowacyjność, przy jednoczesnej nowoczesności struktur. Cele operacyjne w ramach tego obszaru dotyczą: informatyzacji (cyfryzacji), bezpieczeństwa publicznego, transportu publicznego, współpracy na rzecz rozwoju regionu.

W ramach poszczególnych obszarów określono cele główne i operacyjne. Cele związane z ochroną środowiska wyznaczono przede wszystkim w obszarze przestrzeń. Celem głównym jest „dostępna przestrzeń i czyste środowisko”, natomiast celami operacyjnymi:

- Infrastruktura rozwoju społecznego – rozwój infrastruktury powinien uwzględniać takie zadania jak termomodernizacja budynków czy wymiana źródeł ich ogrzewania,
- **Środowisko przyrodnicze** – cel uwzględnia m.in.: ograniczenie oraz działania naprawcze wobec skutków emisji zanieczyszczeń oraz degradacji środowiska, zachowanie, wzmacnianie oraz promocja potencjału dziedzictwa przyrodniczego województwa, rozwój idei gospodarki o obiegu zamkniętym, odnowa i ponowne wykorzystywanie obszarów przemysłowych,
- Przestrzeń kulturowa – m.in. ochrona, zachowanie, odnowa, wzmacnianie i promocja dziedzictwa kulturowego województwa,
- **Przestrzeń dla gospodarki** – m.in.: ochrona zasobu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, jako przestrzeni służącej prowadzeniu działalności rolniczej, poprawa przyrodniczych warunków realizacji produkcji rolnej, w tym poprawa gospodarki wodnej w rolnictwie, przeciwdziałanie zjawisku suszy,
- **Infrastruktura transportu** – m.in.: rozwój sieci i poprawa standardu dróg krajowych dla zapewnienia dostępności województwa w relacjach międzyregionalnych, rozwój sieci i poprawa standardu dróg wojewódzkich oraz powiatowych istotnych dla spójności transportowej województwa, rozwój sieci dróg lokalnych poprzez ich budowę i modernizację, rozwój sieci oraz infrastruktury dróg rowerowych o znaczeniu transportowym, poprawa infrastruktury stacji i przystanków kolejowych oraz dworców autobusowych dla obsługi pasażerskiej oraz rozwój ich zdolności do pełnienia roli węzłów multimodalnych w transporcie pasażerskim,
- **Infrastruktura techniczna** – m.in.: zapewnienie zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości, rozwój infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków, efektywna gospodarka odpadami, rozwiązania na rzecz wdrażania modelu gospodarki o obiegu zamkniętym,
- **Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne** – m.in.: wsparcie rozwoju niskoemisyjnego transportu, modernizacja indywidualnych oraz zbiorczych systemów

- grzewczych w kierunku rozwiązań niskoemisyjnych lub bezemisyjnych, rozwój OZE, upowszechnienie zachowań prosumenckich wśród indywidualnych odbiorców energii,
- **Potencjały endogeniczne** – m.in.: wykorzystanie lokalnych walorów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju działalności gospodarczych o charakterze turystycznym, tworzenie i zagospodarowanie szlaków turystycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w tym również szlaków rowerowych, rozwój produkcji ekologicznej rolnictwa oraz produkcji ziół, przypraw i produktów rolno-spożywczych na bazie lokalnie pozyskiwanych surowców.

Wyżej opisane kierunki rozwoju są oczekiwane również w niniejszym gminnym programie ochrony środowiska, dlatego stwierdza się, że jest on zgodny z wojewódzką strategią rozwoju. Oczywiście zadania zostały dostosowane do potrzeb lokalnych na poziomie Gminy Gniewkowo.

Niniejszy dokument jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi z zakresu gospodarki odpadami oraz z Krajowym planem gospodarki odpadami 2022. Jednocześnie należy wskazać, że w dniu 29 maja 2017 r. Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął **Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028**. Dokument na podstawie analizy stanu aktualnego gospodarki odpadami i prognozowanych zmian przedstawia sposoby i kierunki gospodarki odpadami wraz z przyjętymi celami i terminami ich osiągnięcia.

Zgodnie z ustawą o odpadach, plany gospodarki odpadami sporządza się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Celem sporządzenia planu gospodarki odpadami województwa kujawsko - pomorskiego była weryfikacja aktualnego stanu gospodarki odpadami w województwie kujawsko - pomorskim, a także sporządzenie planu niezbędnych inwestycji, umożliwiających osiągnięcie celów w zakresie recyklingu i odzysku odpadów co jest też obowiązkiem dla Gminy Gniewkowo

W tym miejscu należy również przypomnieć, że Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono szereg zmian m.in. zrezygnowano z organizacji systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach regionów (RIPOK). Nadal obowiązują pewne ograniczenia dotyczące gospodarowania głównie niesegregowanymi (zmieszkanymi) odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości. Odpady takie mogą być przekazywane wyłącznie do tzw. instalacji komunalnych, ujętych na listach prowadzonych przez marszałków województw. Szczegółowe informacje dotyczące gospodarki odpadami na terenie Gminy Gniewkowo zawarto we wcześniejszej części opracowania.

Dla strefy do której należy Gmina Gniewkowo obowiązują:

1. „**Program ochrony powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu dla strefy kujawsko-pomorskiej**”, który został przyjęty Uchwałą

Nr XXIII/340/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 22 czerwca 2020 r.

2. „**Program ochrony powietrza dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na przekroczenie poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}**” który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/622/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 października 2017 r.
3. „**Plan działań krótkoterminowych dla strefy kujawsko-pomorskiej ze względu na ryzyko przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu**” który został przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/493/16 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2016 r.

Programy ochrony powietrza zostały przygotowane w związku z odnotowaniem w poprzednich latach przekroczeń norm jakości powietrza:

- poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀,
- poziomu docelowego benzo(a)pirenu,
- poziomu docelowego i dopuszczalnego dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}.

Celem tworzenia programów ochrony powietrza jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r. poz. 845) na obszarach, gdzie występują przekroczenia. Programy zawierają analizę przyczyn występowania wysokich stężeń substancji oraz wskazują działania naprawcze mające na celu ich redukcję do poziomów nieprzekraczających norm. Integralną częścią POP jest plan działań krótkoterminowych, wdrażane w sytuacjach wystąpienia ryzyka lub przekroczenia poziomów dopuszczalnych / docelowych, informowania społeczeństwa lub alarmowych w strefach województwa kujawsko - pomorskiego w danym roku kalendarzowym.

Wszystkie zaplanowane zadania zostały przeanalizowane w kontekście zarówno ekologicznym, jak i ekonomicznym, a więc zostały wybrane tak, by w ramach zaangażowanych środków finansowych zapewnić uzyskanie jak największego efektu poprawy jakości powietrza.

Zadania przewidziane w programach ochrony powietrza w wymaganym zakresie będą realizowane również w Gminie Gniewkowo. Szereg zadań służących poprawie jakości powietrza zostało przewidzianych w gminnym programie ochrony środowiska.

Na poziomie województw tworzone są również **uchwały antysmogowe**. Dla obszaru Gminy Gniewkowo obowiązuje Uchwała Nr VIII/136/19 Sejmiku Województwa Kujawsko - Pomorskiego z dnia 24.06.2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko, wprowadzono ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, określone szczegółowo uchwałą.

Kalendarium wdrażania nowych zasad:

- zakaz palenia węglem brunatnym oraz mułami i flotokoncentratami węglowymi (także ich pochodnymi), miałem węglowym najgorszej jakości i mokrą biomasą (np. niesezonowanym drewnem) – od 1 września 2019 r.;
- obowiązek posiadania świadectwa jakości używanego paliwa stałego – od 1 września 2019 r.
- zakaz eksploatacji tzw. pozaklasowych kotłów grzewczych – od 1 stycznia 2024 r.;

- zakaz używania ogrzewaczy pomieszczeń (np. kominków) niemieszczących się w standardach emisji i efektywności energetycznej – od 1 stycznia 2024 r.;
- zakaz eksploatacji kotłów grzewczych poniżej 5. klasy – od 1 stycznia 2028.

Bezpieczny poziom w tym zakresie jakości powietrza można osiągnąć tylko poprzez zdecydowane ograniczenie stosowania paliw stałych.

Jednym z narzędzi mających ułatwić to zadanie jest program „**Czyste Powietrze**”, umożliwiający uzyskanie znacznego dofinansowania wymiany starego urządzenia grzewczego oraz termomodernizacji budynku. Program ten stanowi pierwsze narzędzie finansowe dedykowane wprost osobom fizycznym, dzięki któremu dofinansowanie inwestycji może wynieść nawet 90%.

Pewnymi mankamentami programu są: dobrowolność przystąpienia do niego, a także zgłaszane trudności z wypełnieniem i złożeniem wniosku o dofinansowanie, jak również obawa przed zwiększeniem kosztów eksploatacji po wymianie instalacji grzewczej. Przykłady pokazują jednak, że wymiana ogrzewania, dzięki której poprawia się komfort życia zarówno użytkownika jak i jego otoczenia, nie pociąga za sobą zwiększonych kosztów ogrzewania (w ujęciu sezonowym). Może wystąpić redukcja kwot wydatkowanych na ogrzewanie. Warto rozważyć skorzystanie z programu „Czyste Powietrze”.

Gminy, na terenie których obowiązywać będzie uchwała antysmogowa, będą mogły przystąpić do rządowego programu „**STOP SMOG**”, w którym można uzyskać dofinansowanie w wysokości 70% kosztów kwalifikowanych dla inwestycji polegających na wykonaniu termomodernizacji i wymianie źródła ogrzewania w jednorodzinnych budynkach mieszkalnych, szczególnie należących do osób zagrożonych ubóstwem energetycznym.

W kwestii ochrony przed hałasem należy przywołać „**Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego**” uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr VIII/137/19 z dnia 24 czerwca 2019 r.

4.1.4. Dokumenty lokalne

Istotnym dokumentem na szczeblu powiatowym jest „Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego”. Uchwalony jako załącznik do Uchwały nr 4/2019 Komitetu Sterującego Obszaru Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Inowrocławskiego z dnia 3 września 2019 r. . Strategia jest podzielona na następujące cele strategiczne i operacyjne:

1. **Rozwój infrastruktury technicznej.**

- Budowa oraz modernizacja dróg.
- Budowa spójnego systemu ścieżek rowerowych.
- Rozwój komunikacji publicznej.
- Rozwój sieci gazowej.
- Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej dostosowanej do potrzeb mieszkańców.
- Poprawa jakości systemu energetycznego i wspieranie efektywności energetycznej.
- Rozwój infrastruktury technicznej dotyczącej gospodarki odpadami.

2. **Wzmocnienie rozwoju społecznego i integracji.**

- Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i ubóstwu.

- Rozwój usług opiekuńczych oraz wsparcie instytucjonalne dla osób niesamodzielnych.
- Aktywizacja i wsparcie dla rodzin w wychowaniu i opiece nad dziećmi.
- Rozwój systemu pieczy zastępczej.
- Rozwój współpracy międzysektorowej.
- 3. Rozwój nowoczesnej oferty edukacyjnej dostosowanej do potrzeb rynku pracy**
- Upowszechnianie edukacji przedszkolnej i zwiększenie miejsc w przedszkolach poprzez tworzenie, modernizację i doposażenie obiektów przedszkolnych.
- Poprawa jakości kształcenia zawodowego poprzez wyposażenie placówek oraz organizację dodatkowych zajęć.
- Rozwój kompetencji kluczowych uczniów na wszystkich poziomach kształcenia oraz umiejętności istotnych z punktu widzenia rynku pracy, a także podnoszenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli.
- Poprawa stanu infrastruktury edukacyjnej oraz wyposażenia obiektów szkolnych.
- 4. Wzmocnienie systemu opieki zdrowotnej**
- Poprawa jakości oraz udoskonalenie oferty usług zdrowotnych.
- Rozwój systemu opieki długoterminowej, w tym geriatrycznej.
- Rozwój leczenia psychiatrycznego na terenie powiatu.
- Poprawa stanu zdrowia mieszkańców poprzez rozwój programów profilaktycznych i działań edukacyjnych.
- 5. Ochrona dziedzictwa kulturowego oraz promocja walorów**
- Ochrona zabytków, tworzenie i modernizacja instytucji i obiektów kultury
- Poprawa jakości i rozwój oferty działalności kulturalnej.
- Ochrona środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.
- Edukacja ekologiczna i budowanie świadomości mieszkańców dotyczącej ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.
- 6. Aktywizacja rynku pracy i rozwój gospodarki ORSG Powiatu Inowrocławskiego**
- Zwiększenie zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym: osób niepełnosprawnych, kobiet oraz osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.
- Zwiększenie zatrudnienia osób odchodzących z rolnictwa.
- Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw poprzez rozwój współpracy między przedsiębiorstwami a sektorem nauki.
- Rozwój zaplecza naukowo-badawczego.
- Rozwój wsparcia dla małych przedsiębiorstw.
- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej powiatu.
- Rozwój sektora rolno-spożywczego.

Z powyższych zapisów wynika, że strategiczny rozwój Powiatu spełnia wymagania rozwoju zrównoważonego, uwzględniającego potrzeby środowiska podobnie jak niniejszy gminny program ochrony środowiska

Niniejszy dokument nawiązuje również do „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028” i jest z nim zgodny. Program powiatowy został przyjęty przez Radę Powiatu Inowrocławskiego Uchwałą Nr XXXVII/335/2021z dnia 26 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Inowrocławskiego na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028”.

Cele przyjęte i obszary interwencji w powiatowym programie ochrony środowiska są następujące:

- I. Obszar Interwencji Ochrona powietrza i klimatu. Cel:
 - Poprawa jakości powietrza
 - II. Zagrożenia hałasem Cel:
 - Zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców powiatu
 - III. Pola elektromagnetyczne. Cel:
 - Ochrona środowiska i ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych
 - IV. Gospodarowanie wodami. Cel:
 - Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Cel:
 - V. Gospodarka wodno-ściekowa. Cel:
 - Poprawa systemu gospodarki wodno-ściekowej. Cel:
 - VI. Zasoby geologiczne.
 - Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż.
 - VII. Gleby. Cel:
 - Ochrona gleb i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
 - VIII. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów. Cel:
 - Racjonalna gospodarka odpadami
 - IX. Zasoby przyrody. Cel:
 - Ochrona ekosystemów i walorów przyrodniczych powiatu
 - X. Zagrożenia poważnymi awariami. Cel:
 - Ochrona środowiska przed poważnymi awariami
- Realizacja zadań w nim ujętych, wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska na terenie Powiatu Inowrocławskiego, w tym Gminy Gniewkowo.

4.2. STRATEGIA OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY GNIEWKOWO

Programów gminnych i wyższego szczebla, a także na wytycznych do opracowania programów ochrony środowiska wyznaczono cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Gniewkowo, które wynikają z przeprowadzonej analizy SWOT dla 10 obszarów interwencji. Wyznaczone priorytety i zadania określone zostały na podstawie celów zawartych w dokumentach wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Należy jednak pamiętać, iż od części zadań i priorytetów zawartych w dokumentach wyższego szczebla odstąpiono ze względu na indywidualny charakter rozwoju Gminy Gniewkowo. W obszary ww. działań priorytetowych wpisano cele do realizacji do roku 2029.

Wskazano 10 obszarów interwencji, w ramach których wyznaczono cele do realizacji. Cele będą realizowane poprzez kierunki interwencji i konkretne zadania.

Dokument pn. „Strategia Rozwoju Gminy Gniewkowo na lata 2021 – 2030” został przejęty uchwałą Nr XXIX/191/2020 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 28.10.2020 r. „Strategia rozwoju Gminy Gniewkowo na lata 2021-2030” stanowi plan na przyszłość, dlatego też mocno podkreślono znaczenie tego dokumentu jako najważniejszego, stanowiącego nie tylko ramy dla przyszłych działań na terenie gminy, ale wręcz swego rodzaju punkt odniesienia do tych działań, prowadzonych nie tylko przez administrację samorządową, ale wszystkich interesariuszy. Zaplanowane w strategii cele i kierunki rozwoju nie ograniczają się bowiem tylko do zadań własnych gminy wynikających z ustawowych jej kompetencji, ale wykraczają poza nie inicjując działania w formule partnerstwa i współpracy.

Dlatego też strategia realizowana jest przez wiele środowisk, nie tylko administrację gminy, ale również administrację rządową, samorząd województwa, mieszkańców, inwestorów, organizacje pozarządowe - i tylko zaangażowanie i aktywność tych różnorodnych środowisk gwarantować będzie sukces i skuteczność zaproponowanych działań. Dla terenu gminy wyznaczono oczekiwane rezultaty, cele operacyjne oraz ich kierunki plasując się one następująco:

Tabela 42. Oczekiwane rezultaty, cele operacyjne oraz ich kierunki rozwoju

Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
Aktywni mieszkańcy Mieszkanki i mieszkańcy gminy są: 1.1. Wykształceni i kompetentni 1.2. Zdrowi 1.3. Chętni do działania i kreatywni 1.4. Otwarci na to co nowe z poszanowaniem tradycji	
Cele operacyjne	Kierunki
Wykształceni i kompetentni	- Doskonalenie procesu edukacji i wychowania dzieci i młodzieży na każdym jej szczeblu (przedszkolnym, podstawowym i średnim) - Tworzenie i rozwój nowoczesnej bazy materialnej służącej edukacji i wychowaniu - Wspieranie formalnych i nieformalnych form kształcenia mieszkańców gminy - Wspieranie różnego rodzaju instytucji, w tym kultury, edukacji i sportu w zakresie prowadzenia aktywności edukacyjnych, w tym edukacji pozaszkolnej - Podejmowanie działań umożliwiających i ułatwiających uczestnictwo mieszkańców w spektakularnych wydarzeniach edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i rozrywkowych poza granicami gminy
Zdrowi	- Zapewnienia mieszkańcom kompleksowej opieki medycznej (rozwój bazy materialnej, wyposażenia technicznego i obsługi personalnej), w tym osobom starszym i z niepełnosprawnościami - Wspieranie różnego rodzaju instytucji, w tym zdrowia, edukacji, sportu w zakresie prowadzenia działań służących profilaktyce i ochronie zdrowia - Wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych służących profilaktyce ochrony zdrowia - Wspieranie i inicjonowanie działań dotyczących profilaktyki i ochrony zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży
Chętni do działania i kreatywni	- Wyszukiwanie i wspieranie debiutantów i osób „z talentem” w ich działaniach i rozwoju - Wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych służących rozwojowi gminy - Wspieranie instytucji kultury, edukacji i sportu, organizacji społecznych w zakresie prowadzenia aktywności społecznych i obywatelskich - Włączenie społeczne seniorów i osób z niepełnosprawnościami - Włączenie społeczne grup wykluczenia społecznego (bezrobotnych, uzależnionych od korzystania z pomocy społecznej, dotkniętych przemocą, itp.) - Inicjowanie i wspieranie działalności w zakresie organizacji i udoskonalania zajęć, wydarzeń pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży
Otwarci na to co nowe z poszanowaniem tradycji	- Wspieranie osób zajmujących się zanikającymi środowiskami życia, w tym kulturalnego, artystycznego, rzemieślniczego - Rozwój szeroko pojętej integracji społecznej - Aktywizowanie dziedzictwa kulturowego oraz jego twórców i depozytariuszy do integracji społeczności lokalnej - Promocja i wspieranie idei wolontariatu we wszystkich grupach społecznych - Wspieranie migrantów w kierunku ich adaptacji, integracji i asymilacji z lokalnym społeczeństwem - Wspieranie osób nieprzystosowanych i niezaradnych w powrocie do funkcjonowania w społeczeństwie (osoby opuszczające zakłady karne, domy dziecka, itp.)
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
Przyjazne miejsce gmina Gniewkowo to miejsce, które charakteryzuje: 2.1. Czyste środowisko 2.2. Racjonalne wykorzystanie terenu 2.3. Ładna przestrzeń publiczna 2.4. Dobre i dostępne usługi publiczne 2.5. Atrakcyjna oferta mieszkaniowa 2.6. Dobre warunki prowadzenia biznesu	

2.7. Atrakcyjne miejsca pracy 2.8. Bezpieczeństwo 2.9. Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna 2.10. Dostępna wysokiej jakości infrastruktura techniczna	
Cele operacyjne	Kierunki
Czyste środowisko	- Ograniczanie niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza (w tym ogrzewanie, komunikacja) - Ograniczanie emisji hałasu do środowiska - Ograniczanie emisji pól elektroenergetycznych do środowiska - Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do środowiska pochodzących z działalności rolniczej - Kształtowanie i promowanie postaw proekologicznych, w tym związanych z oszczędzaniem wody, wytwarzaniem odpadów, zużywaniem energii elektrycznej, gospodarką obiegu zamkniętego, itp. - Rewitalizacja, rekultywacja terenów zdegradowanego środowiska - Ochrona zasobów przyrodniczych gminy
Racjonalne wykorzystanie terenu	- Ograniczanie zjawiska niekontrolowanego rozlewania się zabudowy mieszkaniowej - Opracowywanie koncepcji, studiów i planów podziału funkcjonalno-przestrzennego gminy - Ograniczanie wykorzystania terenów występowania gleb wysokich klas bonitacyjnych na funkcje inne niż produkcja rolna - Ochrona i rewitalizacja materialnego oraz niematerialnego dziedzictwa kulturowego - Kształtowanie istniejących ulic, skwerów, szczególnie w mieście i zwartych osiedlach jako przestrzeni publicznych - Tworzenie i rozwój zintegrowanego systemu terenów zieleni w gminie - Planowanie osiedli i skupisk zabudowy mieszkaniowej w połączeniu z ich wyposażeniem w podstawowe usługi publiczne, miejsca odpoczynku i rekreacji oraz infrastrukturę techniczną
Ładna przestrzeń publiczna	- Budowanie optymalnego systemu przestrzeni publicznych w gminie, w tym pozyskiwanie nowych terenów dla przestrzeni publicznych - Rewitalizacja istniejących przestrzeni publicznych pod względem funkcjonalności, jakości i estetyki - Wspieranie właścicieli i użytkowników obiektów zabytkowych oraz obiektów ważnych w strukturze zabudowy gminy w ich utrzymaniu, odnowie i renowacji, a także wykorzystaniu na nowe cele - Poprawa estetyki miejscowości na terenie gminy, w tym z dbałością o ogólnopubliczne tereny zieleni (parki, skwery, zieleńce, itp.)
Dobre i dostępne usługi publiczne	- Tworzenie warunków dla równoważenia dostępu do usług publicznych w skali całej gminy (miasto, obszary wiejskie) - Likwidowanie barier, w tym architektonicznych uniemożliwiających lub utrudniających dostęp do usług osobom z niepełnosprawnościami, w tym ruchowymi - Budowa materialnych oraz kadrowych zasobów gminnego systemu prewencji i rozwiązywania problemów społecznych - Inicjowanie, wspieranie i rozwój usług opiekuńczych dla seniorów i innych osób niesamodzielnych - Tworzenie i udostępnianie mieszkańcom nowoczesnej bazy materialnej kultury - Tworzenie i udostępnianie mieszkańcom nowoczesnej bazy materialnej sportu i rekreacji - Inicjowanie i prowadzenie gminnej działalności w zakresie kultury, sportu, zainteresowań w dostosowaniu do potrzeb mieszkańców gminy, w tym osób starszych i młodzieży - Rozwój miasta Gniewkowo jako lokalnego/gminnego ośrodka obsługi mieszkańców - Rozwój miejscowości określonych jako wspomagające w zakresie obsługi mieszkańców
Atrakcyjna oferta mieszkaniowa	- Zapewnienie korzystnych warunków prawnych, przestrzennych i infrastrukturalnych dla indywidualnych i deweloperskich inwestycji mieszkaniowych - Prowadzenie optymalnej komunalnej gospodarki mieszkaniowej z jednoczesną modernizacją i powiększeniem jej zasobów - Wspieranie działań mających na celu poprawę warunków zamieszkania, w tym z dbałością o estetykę zabudowy mieszkaniowej
Dobre warunki prowadzenia biznesu	- Zapewnienie dobrych prawno-przestrzenno-infrastrukturalnych warunków rozwoju przedsiębiorczości - Przygotowanie i promocja kompleksowej oferty terenów inwestycyjnych w gminie (tworzenie terenów i ich promocja) - Wspieranie formalnych i nieformalnych form kształcenia dorosłych mieszkańców gminy w zakresie przedsiębiorczości - Wspieranie rolników i przedsiębiorców rolnych w budowaniu konkurencyjności lokalnego rolnictwa - Wspieranie rozwoju lokalnego handlu i działalności rzemieślniczych, w tym przetwórstwa

	- lokalnych produktów rolnych - Przygotowanie systemu zachęt do rozpoczęcia, kontynuacji prowadzenia działalności gospodarczej - Aktywizowanie dziedzictwa kulturowego oraz jego twórców i depozytariuszy do rozwoju gospodarczego gminy - Aktywizowanie dziedzictwa przyrodniczego do rozwoju gospodarczego gminy - Wspieranie współpracy i zrzeszania się przedsiębiorców, np. grupy producenckie, inkubatory przemysłowe, usługowe, itp.
Atrakcyjne miejsca pracy	- Lobbowanie powstawania miejsc pracy dla osób z wysokimi kompetencjami zawodowymi - Pozyskiwanie inwestorów z dziedzin wymagających wysokich kwalifikacji - Wspieranie dostosowywania kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy - Wspieranie przedsiębiorców w tworzeniu miejsc pracy - Wspieranie osób, które wypadły z rynku pracy w powrocie na niego - Wspieranie rozwoju stanowisk pracy odmiejscowionej (praca zdalna) - Wspieranie instytucji i organizacji w działaniach aktywizujących bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	- Kształtowanie przestrzeni publicznych jako bezpiecznych - Kształtowanie systemu dróg zapewniającego bezpieczeństwo użytkownika - Wspieranie budowy i sprawnego funkcjonowania systemu melioracji - Wspieranie rozwoju infrastruktury zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i ich retencji - Kształtowanie postawy odpowiedzialnego i aktywnego obywatela wśród mieszkańców w sytuacjach niekomfortowych i nieprzewidywalnych - Wspieranie skuteczności i efektywności publicznych systemów zarządzania kryzysowego - Zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej oraz usług świadczonych na jej bazie w sytuacjach nieprzewidywalnych, w tym w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia (np. covid, ekstremalne zjawiska pogodowe) - Wspieranie bezpiecznego funkcjonowania działalności gospodarczej w sytuacjach nieprzewidywalnych, w tym w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia (np. covid, ekstremalne zjawiska pogodowe) - Wspieranie organizacji społecznych i stowarzyszeń prowadzących działania na rzecz utrzymania i wzrostu poczucia bezpieczeństwa, np. OSP - Wspieranie mieszkańców i przedsiębiorców oraz gospodarki gminy w adaptacji do zmian klimatu i zwiększeniu odporności na negatywne konsekwencje tych zmian
Spójność wewnętrzna i dostępność zewnętrzna	- Wspieranie działań mających na celu budowę, przebudowę i modernizację dróg krajowych i wojewódzkich, a także powiatowych mających istotne znaczenie dla dostępności gminy z zewnątrz - Rozwój systemu dróg gminnych mających istotne znaczenie dla dostępności wewnętrznej gminy - Rozwój infrastruktury rowerowej - Rozwój systemu „park and drive” w gminie (przy stacjach kolejowych i większych przystankach autobusowych) - Wspieranie i inicjowanie działań na rzecz utworzenia systemu zintegrowanego, niskoemisyjnego transportu publicznego na terenie gminy - Lobbing na rzecz i wspieranie rozwoju komunikacji publicznej łączącej gminę z miastem Inowrocław jako ośrodkiem powiatowym, a także w ramach MOF - Lobbing na rzecz i wspieranie rozwoju komunikacji publicznej łączącej gminę z miastem Toruń jako ośrodkiem wojewódzkim
Dostępna wysokiej jakości infrastruktura techniczna	- Rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej - Rozwój i modernizacja infrastruktury gazowej i elektroenergetycznej - Rozwój i modernizacja infrastruktury teleinformatycznej, w tym szerokopasmowego internetu - Rozwój i modernizacja infrastruktury wytwarzania i dystrybucji nośników energii, w tym szczególnie wytwarzanej ze źródeł odnawialnych - Rozwój i modernizacja infrastruktury selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów
Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
Dobre/skuteczne zarządzanie wspólnotą gniewkowska to:	
3.1. Współodpowiedzialność	
3.2. Współpraca na każdym szczeblu i w każdej sferze	
3.3. Kompetencja i zaangażowanie administracji	
3.4. Powszechna dostępność urzędów i jednostek podległych	
3.5. Aktywna promocja	
Cele operacyjne	Kierunki

Współodpowiedzialność	- Kształtowanie prawidłowych postaw mieszkańców w zakresie dbałości o krajobraz, ład przestrzenny, estetykę i walory krajobrazu przyrodniczego i kulturowego - Edukowanie mieszkańców w zakresie budowania poczucia wspólnoty, więzi i patriotyzmu - Rozwój systemów konsultacyjnych umożliwiających mieszkańcom współkształtowanie decyzji podejmowanych w gminie - Włączanie podmiotów i osób spoza administracji do procesów zarządczych w gminie
Współpraca na każdym szczeblu i w każdej sferze	- Integrowanie działań różnych środowisk i instytucji na rzecz wspólnego budowania marki gminy - Czynny udział w kształtowaniu polityki rozwoju powiatu inowrocławskiego i województwa kujawsko-pomorskiego - Upowszechnianie i wspieranie działalności organizacji społecznych i współpraca z nimi - Budowa i rozwój ponadlokalnych partnerstw strategicznych, w tym w ramach MOF - Upowszechnianie i wykorzystywanie narzędzia partnerstw publiczno-prywatnych w inwestowaniu na terenie gminy
Kompetencja i zaangażowanie administracji	- Doskonalenie form obsługi mieszkańców gminy - Budowanie pozytywnego wizerunku administracji - Wzmacnianie kompetencji i umiejętności pracowników administracji - Budowanie systemu podejmowania decyzji w oparciu o analizy i dostępną wiedzę - Podnoszenie efektywności działalności samorządowej w wymiarze finansowym i technicznym
Powszechna dostępność urzędów i jednostek podległych	- Upowszechnianie otwartych systemów dostępu do informacji publicznych, w tym systemu informacji przestrzennych (GIS) - Cyfryzacja, automatyzacja i wirtualizacja usług, procesów i danych samorządowych, a także ich gromadzenia, przetwarzania i udostępniania - Rozwój systemów teleinformacyjnych pomiędzy poszczególnymi jednostkami administracji - Budowa systemu komunikacji społecznej, w tym niewymagającego umiejętności cyfrowych
Aktywna promocja	- Prowadzenie w sposób aktywny portalu internetowego gminy Gniewkowo - Obecność w mediach i publicystyce - Organizowanie i współorganizowanie różnego rodzaju wydarzeń, np. kulturalnych, rozrywkowych, sportowych, itp. - Promowanie gminy na wydarzeniach lokalnych, regionalnych i ponadregionalnych, np. targach, wystawach, giełdach i konferencjach, itp. - Współpraca z instytucjami, przedsiębiorcami i mieszkańcami w zakresie promocji gminy - Wydawanie własnych publikacji takich jak: czasopisma, foldery, albumy okazjonalne, mapy poznawcze, itp.

Źródło: Strategia rozwoju gminy Gniewkowo na lata 2021 – 2030

Niniejszy program ochrony środowiska nawiązuje również do dotychczas obowiązującego „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gniewkowo na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” zatwierdzonego uchwałą Nr V/32/2018 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 28 grudnia 2018 r, gdyż istotną kwestią jest kontynuacja podjętych zamierzeń.

Bazując na założeniach strategii i programów gminnych i wyższego szczebla, a także na wytycznych do opracowania programów ochrony środowiska wyznaczono cele i kierunki interwencji w zakresie ochrony środowiska dla Gminy Gniewkowo, które wynikają z przeprowadzonej analizy SWOT dla 10 obszarów interwencji. Wyznaczone priorytety i zadania określone zostały na podstawie celów zawartych w dokumentach wspólnotowych, krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Należy jednak pamiętać, iż od części zadań i priorytetów zawartych w dokumentach wyższego szczebla odstąpiono ze względu na indywidualny charakter rozwoju Gminy Gniewkowo. W obszarach ww. działań priorytetowych wpisano cele do realizacji w kolejnych latach.

Wskazano 10 obszarów interwencji, w ramach których wyznaczono cele do realizacji. Cele będą realizowane poprzez kierunki interwencji i konkretne zadania.

Tabela 43. Cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa				
1	ochrona klimatu i jakości powietrza	poprawa jakości powietrza atmosferycznego	klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (GIOŚ) ludzi ⁷ dane za 2021 r.	- klasa A dla pyłu zawieszonego PM10 i benzo(a)pirenu; - klasa A/C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5,* - klasa A/D2 dla ozonu	poprawa klasyfikacji jakości powietrza lub utrzymanie stanu bez przekroczeń	podjęcie działań służących zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego	kompleksowa termomodernizacja budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię	Gmina, właściele i zarządcy nieruchomości	niewystarczająca ilość środków finansowych, ograniczone możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych
			klasa jakości powietrza pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin (GIOŚ) ⁸	klasa A/D2 dla ozonu; klasa A dla NO ₂ i SO ₂	poprawa klasyfikacji jakości powietrza		modernizacja systemów ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej (np. wymiana pieców) oraz upowszechnienie odnawialnych źródeł energii OZE	Gmina, właściele i zarządcy nieruchomości	niewystarczająca ilość środków finansowych, ograniczone możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych
			długość sieci ciepłej (GUS)	1,4 km	wartość wyższa niż wartość bazowa		rozwój sieci ciepłowniczej	zarządcy sieci ciepłowniczej	brak ekonomicznego uzasadnienia inwestycji
			długość sieci gazowej (GUS)	2020 r. – 56,46 km	wartość wyższa niż wartość bazowa		rozwój sieci gazowej	zarządcy sieci gazowej	brak ekonomicznego uzasadnienia inwestycji
			długość dróg dla rowerów (GUS)	2020 r. – 17,1 km	wartość wyższa niż wartość bazowa		budowa infrastruktury rowerowej (drogi rowerowe, parkingi rowerowe, itp.)	zarządcy dróg	brak miejsca na lokalizację infrastruktury, np. w ścisłej zabudowie zwartej
2	zagrożenia hałasem	ochrona przed hałasem	liczba czynnych przystanków autobusowych (GUS)	2020 r. – 125 sztuk	wartość wyższa niż wartość bazowa	rozwój transportu zrównoważonego, uwzględniającego ochronę przed hałasem	upowszechnienie i poprawa jakości transportu zbiorowego oraz jego promocja	Gmina, zarządcy transportu zbiorowego	niedostawianie oferty do potrzeb podróżnych
			liczba zanotowanych przekroczeń norm hałasu komunikacyjnego	brak przekroczeń norm hałasu	brak przekroczeń norm hałasu		modernizacja układu komunikacyjnego w celu zmniejszenia hałasu (np. przebudowa skrzyżowań, poprawa stanu nawierzchni)	Gmina, zarządcy dróg	ograniczone środki finansowe
3	poła elektromagnetyczne	ochrona przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	liczba zanotowanych przekroczeń norm PEM	brak przekroczeń norm PEM	brak przekroczeń norm PEM	właściwe planowanie przestrzenne w zakresie PEM uwzględniające wyniki pomiarów narażenia na PEM	monitoring emisji pól elektromagnetycznych	GIOŚ, zarządcy infrastruktury	brak wyznaczenia punktów pomiarowych na opisywanym terenie w kolejnych latach
4	gospodarowanie wodami	ochrona zasobów wodnych	jakość wód powierzchniowych i podziemnych (GIOŚ)	zły stan wód powierzchniowych, zły stan chemiczny i ilościowy JCWPd nr 43, dobry stan ilościowy i chemiczne JCWPd nr 45	dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych	kształtowanie gospodarki wodami i ochrona wód	ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	Gmina, Państwowe Gospodarstwo Wodne Władysław, właściele nieruchomości	brak środków finansowych, rozproszona odpowiedzialność za realizację zadań
			liczba obiektów małej retencji (dane z różnych źródeł)	0	rozwój małej retencji		rozwój małej retencji oraz utrzymanie urządzeń wodnych w celu zapobiegania powodzi i podopłoniom, a w przypadku wystąpienia minimalizacja ich skutków	Gmina, Państwowe Gospodarstwo Wodne Władysław, właściele	brak środków finansowych, ograniczone możliwości przewidziania ekstremalnych zjawisk

⁷ - szczegółowe informacje podano w tabeli w rozdziale III, wyjaśnienia skrótów: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), pył PM10, pył PM2,5, benzo(a)piren (BaP) w pyłe PM10, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyłe PM10

⁸ - szczegółowe informacje podano w tabeli w rozdziale III, wyjaśnienia skrótów: dwutlenek siarki (SO₂), dwutlenek azotu (NO₂), ozon (O₃).

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa			
5	gospodarka wodno - ściekowa	uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej	długość eksploatowanej sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) (GUS)	2020 r. – 163,9 km	zwiększenie długości sieci	rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z zaopatrzeniem w wodę	Gmina, zarządca infrastruktury	ograniczone środki finansowe
			długość sieci kanalizacyjnej (GUS)	2020 r. – 49,7 km	zwiększenie długości sieci	rozbudowa i modernizacja infrastruktury związanej z odprowadzaniem ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych	Gmina, zarządca infrastruktury	ograniczone środki finansowe
6	zasoby geologiczne	ochrona zasobów geologicznych	liczba zbiorników bezodpływowych / przydomowych oczyszczalni ścieków (GUS)	1 025 zbiorniki bezodpływowe, 165 przydomowych oczyszczalni ścieków	zmniejszenie liczby zbiorników bezodpływowych	prowadzenie rejestru i kontroli zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych, a także kontrola wywozu nieczystości	Gmina	ograniczone możliwości kontroli
			powierzchnia terenów zrekultywowanych na podstawie decyzji uznającej rekultywację za zakończoną (GUS)	w latach 2020-2021 brak decyzji uznających rekultywację za zakończoną / brak decyzji określającej warunki rekultywacji	rekultywacja w razie stwierdzenia takiej potrzeby	rekultywacja obszarów zdegradowanych (w razie stwierdzenia takiej potrzeby)	właściciel / zarządca złoza	źródnicowane formy własności gruntów zdegradowanych utrudniające skuteczne prowadzenie działań, niewystarczająca ilość środków finansowych
7	gleby	ochrona gleb	udział powierzchni objętej mppz w powierzchni ogółem (GUS)	2020 r. – 1,1 %	zwiększenie odsetka powierzchni objętej mppz	uwzględnianie w planowaniu przestrzennym zapisów służących ochronie zasobów geologicznych	Gmina	sprecyzowane interesy – korzyści związane z eksploatacją surowców zwykłe wiążą się ze stratami dla środowiska
			powierzchnia szkód w środowisku, (Generałny Dyrektor Ochrony Środowiska)	2022-0-09 ha	brak bezpośrednich zagrożeń szkodom w środowisku i szkód w środowisku	systematyczna ocena jakości gleb prowadzona na zlecenie rolników przez OSCHR, doradztwo rolnicze w zakresie prawidłowego nawożenia i stosowania środków ochrony roślin, przeciwdziałanie zanieczyszczeniu gleb i właściwa ich ochrona w mppz	Gmina, właściciele gruntów, GIOŚ, ODR, OSCHR	rozporozcona odpowiedzialność za realizację działań
8	gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	rozwój systemu gospodarki odpadami	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiorowych	2021 r. – 4,87 % (nie został osiągnięty)	osiągnięcie wymaganego w danym roku poziomów recyklingu	rozwój systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym upowszechnienie selektywnej zbiórki: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, z uwzględnieniem funkcjonowania PSZOK i przydomowych kompostowników	Gmina, właściciele nieruchomości, podmiot odbierający odpady od właścicieli nieruchomości	nieprawidłowa segregacja odpadów, niechęć do przydomowych kompostowników, ograniczone możliwości odbioru odpadów problemowych: np. styropianu czy papy
			masa wyrobów zawierających azbest unieszkodliwiona w danym roku (tut. Urząd)	2021 r. – 74,516 Mg	przyspieszenie usuwania azbestu w celu całkowitego usunięcia do 31.12.2032 r.	wsparcie właścicieli nieruchomości w zakresie systematycznego usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest	Gmina, właściciele nieruchomości	brak możliwości uzyskania dotacji na nowe pokrycie dachowe, brak pewności uzyskania dotacji na działania związane z usuwaniem wyrobów,
9	zasoby przyrodnicze	ochrona zasobów przyrodniczych	powierzchnia terenów zieleni urządzonej (GUS)	parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej – 16,53 ha,	wartość nie mniejsza niż w roku bazowym	odpowiednie gospodarowanie zasobami przyrodniczymi	Gmina, podmiot odbierający odpady od właścicieli nieruchomości	ograniczone środki finansowe, rozwój zabudowy kolidujący istniejącymi terenami
					edukacja ekologiczna	edukacja ekologiczna zmierzająca do zwiększenia segregacji odpadów		

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik		Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa	Wartość docelowa			
10	zagrożenia poważnymi awariami	ochrona przez następstwami nadzwyczajnych sytuacji kryzysowych	powierzchnia form ochrony przyrody (GUS)	ciemniarze – 6,90 ha, lasy gminne – 7,83 ha		stojących, zieleni wzdłuż dróg)	Gmina, właściciele gruntów	czynnikami biologicznie w obliczu zmieniającego się klimatu i trudnych warunków pogodowych (susza) część nasadzeń nie przeżywa, nie spełniając tym samym założeń kompensacyjnych
			liczba pomników przyrody	wg CRFOP 9 (część z nich to pomniki przyrody wielopobłkowe)	wartość nie mniejsza niż w roku bazowym	aktualizacja danych o istniejących formach ochrony przyrody (np. inwentaryzacja terenowa pomników przyrody i ocena ich stanu) oraz ich bieżąca ochrona i pielęgnacja, powołanie nowych form ochrony przyrody w przypadku stwierdzenia takich potrzeb i możliwości		
			leśistość (GUS)	2021 r. – 25,5 %	wartość nie mniejsza niż w roku bazowym	gospodarowanie zasobami leśnymi zgodnie z bieżącymi planami Nadleśnictw z uwzględnieniem potrzeb zrównoważonej gospodarki leśnej		
			liczba zakładów ZDR i ZZR (rejestr GIOŚ)	2021 r. – brak zakładów ZDR i ZZR	brak zakładów ZDR i ZZR	prowadzenie rejestru zakładów ZDR i ZZR, aktualizacja procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych, a także informowanie i ostrzeganie mieszkańców o występowaniu poważnych awarii		
			liczba awarii w zakładach ZDR i ZZR (rejestr GIOŚ)	2021 r. - 0	brak awarii i innych zdarzeń mających istotny negatywny wpływ na środowisko	zapobieganie poważnym zagrożeniom oraz ograniczenie ich skutków w przypadku wystąpienia	Gmina, jednostki ratownicze, zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia sytuacji kryzysowych	niewielkie możliwości prognozowania zdarzeń ograniczone możliwości finansowe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez właściwe instytucje

V. HARMONOGRAM REALIZACYJNY PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

W niniejszym rozdziale przedstawiono podstawowe działania zmierzające do realizacji programu ochrony środowiska. Na tie przedstawionych wcześniej zadań ogólnych, poniżej przedstawiono uszczegółowione zadania własne i zadania koordynowane.

Ilość i zakres podejmowanych przedsięwzięć będzie zależny od możliwości pozyskiwania środków na realizację zadań przez podmioty i instytucje. Zadania zostały wyznaczone na podstawie analizy stanu środowiska przyrodniczego na tym terenie i przewidywanych kierunków rozwoju. Przy niektórych zadaniach było możliwe sprecyzowanie lat realizacji i przewidzianych kosztów. W przypadku pozostałych zadań w rubryce koszt realizacji wpisano „zgodnie z budżetem założonym na dany rok”, co oznacza, że zobowiązaniem Gminy Gniewkowo do realizacji zadania będzie przyjęty przez Radę Gminy budżet na dany rok. Natomiast sprawozdanie z realizacji, a więc swoista forma sprawdzenia czy plany udało się zrealizować będzie przedmiotem dwuletnich raportów. Wymogiem ustawowym jest bowiem sporządzanie dwuletnich raportów z realizacji programu ochrony środowiska. Przykładowo w niniejszym programie zaplanowano termomodernizację budynków wiążąc koszty realizacji z budżetem. Natomiast w raportach zawarta będzie informacja, jakie konkretne budynki były poddane termomodernizacji, jaki był koszt i termin realizacji. Program zakłada też realizację zadań, których wykonanie nie będzie wiązać się z istotnymi kosztami, gdyż są to zadania realizowane w ramach obowiązków służbowych pracowników np. wydawanie decyzji administracyjnych.

5.1. ZADANIA WŁASNE PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI

Wyznaczone cele ekologiczne, a w ich ramach działania (wymienione w tabelach harmonogramu), jakie należy podjąć w zakresie ochrony środowiska na terenie Gminy Gniewkowo, stanowią podstawę dla realizacji konkretnych inwestycji i przedsięwzięć na przestrzeni kolejnych lat. W poprzedniej tabeli podano wykaz zadań ogólnych przewidzianych dla Gminy Gniewkowo, a także dla podmiotów innych działających na tym terenie. Oprócz tego, poniżej w tabeli podano wykaz zadań szczegółowych, które można sprecyzować bliżej np. poprzez podanie roku realizacji, kosztów i źródeł finansowania. Pozostałe zadania pozostawiono jako ogólne. Jednak ich realizacja będzie przebiegała, a szczegółowe dane dotyczące terminów i kosztów realizacji zostaną podane w dwuletnich raportach z niniejszego programu ochrony środowiska. Gmina Gniewkowo wraz z PK Gniewkowo planuje w latach 2022-2029 zadania w trzech obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem oraz gospodarka wodno - ściekowa. Szczegóły przedstawiono poniżej.

Tabela 44. Harmonogram realizacji zadań własnych Gminy Gniewkowo przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem źródeł finansowania

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	2022	2023	Koszty realizacji			razem	Źródło finansowania
ochrona klimatu i jakości powietrza										
1.1		Modernizacja energetyczna zabudowy komunalnej starej części Gniewkowa	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	741 176,47 €	Dofinansowanie UE +środki własne
1.2	ochrona klimatu i jakości powietrza	Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego w Skalmierowicach (m.in. wymiana i docieplenie pokrycia dachowego, konstrukcję, izolację i ocieplenie fundamentów, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont elewacji oraz montaż pompy ciepła na podstawie audytu energetycznego w budynku komunalnym)	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	200 000,00 €	Dofinansowanie UE +środki własne
1.3		Wymiana zintegrowanej sieci ciepłowniczej na terenie miasta Gniewkowa	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	235 294,12 €	Dofinansowanie UE +środki własne
1.4		Wymiana indywidualnych źródeł ciepła w zasobie komunalnym	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	105 882,35 €	Dofinansowanie UE +środki własne
1.5		Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta i gminy Gniewkowo	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	666 666,67 €	Dofinansowanie UE +środki własne
zagrożenia hałasem										
2.	zagrożenia hałasem	Budowa i przebudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Gniewkowo	Gmina Gniewkowo	-	-	-	-	-	986 994,12 €	Dofinansowanie UE +środki własne
gospodarka wodno - ściekowa										
3.1	gospodarka wodno - ściekowa	Budowa stacji podnoszenia ciśnienia w Kłewie	PK Gniewkowo	292 314,00 zł	-	-	-	-	292 314,00 zł	Dofinansowanie UE +środki własne
3.2	gospodarka wodno - ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Suchatówce L=3,3 km	PK Gniewkowo	1 231 300,00 zł	527 700,00 zł	-	-	-	1 759 000,00 zł	Dofinansowanie UE +środki własne
3.3	gospodarka wodno -	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Buczkowie (do	PK Gniewkowo	299 156,17 zł	-	-	-	-	299 156,17 zł	Dofinansowanie UE

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Koszty realizacji					Źródło finansowania
				2022	2023	2024	2025	2026-2029	
	ściekowa	Suchatówki) L=939,8 km							+środki własne
3.4	gospodarka wodno - ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ulicy Kasprzowicza i Konopnickiej=1,512 km oraz sieci wodociągowej w ulicy Konopnickiej w Gniewkowie L=214 m	PK Gniewkowo	487 912,08 zł	487 912,09 zł	-	-	-	Dofinansowanie UE +środki własne
3.5	gospodarka wodno - ściekowa	Remonty i inwestycje na terenie SUW Gniewkowo, ujęciu wody surowej, sieci wodociągowej	PK Gniewkowo	315 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	-	-	Dofinansowanie UE +środki własne
3.6	gospodarka wodno - ściekowa	Remonty i inwestycje na terenie oczyszczalni ścieków- w Gniewkowie oraz sieci kanalizacyjnej	PK Gniewkowo	2 000 000,00 zł	3 500 000,00 zł	4 219 000,00 zł	-	-	Dofinansowanie UE +środki własne
3.7	gospodarka wodno - ściekowa	Budowa odcinka sieci wodociągowej: Działki ewidencyjne 61/17,46/17,46/10,46/25 – obręb Gniewkowo	PK Gniewkowo	37 310,59 zł	-	-	-	-	Dofinansowanie UE +środki własne

Źródło: opracowanie własne

5.2. ZADANIA KOORDYNOWANE PRZEWIDZIANE DO REALIZACJI

Poniżej zaprezentowano zadania koordynowane. Oznacza to, że będą monitorowane przez Gminę Gniewkowo, ale realizowane przez inne podmioty.

Tabela 45. Harmonogram realizacji zadań koordynowanych (monitorowanych) przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem źródła finansowania

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
1	ochrona klimatu i jakości powietrza	Ogół działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji: kompleksowa termomodernizacja budynków w celu zmniejszenia zapotrzebowania na energię modernizacja systemów ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody użytkowej (np. wymiana pieców) oraz upowszechnienie odnawialnych źródeł energii OZE, rozwój sieci ciepłowniczej, rozwój sieci gazowej	zarządcy budynków i infrastruktury, Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o., ZK „Gniewkowo”	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych i ewentualne dofinansowanie zewnętrzne
2.1	zagrożenia lasem	Ogół działań na rzecz ochrony przed hałasem: budowa infrastruktury rowerowej (drogi rowerowe, parkingi rowerowe, itp.), upowszechnienie i poprawa jakości transportu zbiorowego oraz jego promocja, modernizacja układu komunikacyjnego w celu zmniejszenia hałasu (np. przebudowa skrzyżowań, poprawa stanu nawierzchni)	zarządcy dróg (np. GDDKiA, ZDW, ZDP, Burmistrz Gniewkowa, zarządcy transportu zbiorowego	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych i ewentualne dofinansowanie zewnętrzne
2.2	zagrożenia lasem	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 299 w miejscowości Gniewkowo na odcinku Stacja kolejowa – droga krajowa nr 15	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych i ewentualne dofinansowanie zewnętrzne
3	poła elektromagnetyczne	Monitoring emisji pól elektromagnetycznych	Główny Inspektor Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska	będą zależne od zakresu prowadzonego monitoringu	środki własne GIOŚ, WIOŚ
4	gospodarowanie wodami	Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, rozwój małej retencji oraz utrzymanie urządzeń wodnych w celu zapobiegania powodzi i podtopieniom, a w przypadku wystąpienia minimalizacja ich skutków	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, właściciele gruntów	będą zależne od zakresu wymaganych zadań	środki własne właścicieli gruntów, środki spółek wodnych, środki PGW Wody Polskie
5	gospodarka wodno - ściekowa	Rozbudowa i modernizacja sieci wodno - kanalizacyjnej	podmioty prywatne realizujące zadania na swój koszt	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych
6	zasoby geologiczne	Działania administracyjne i organizacyjne mające na celu właściwe gospodarowanie przestrzenią (np. wydawanie pozwoleń na eksploatację złóż), a także rekultywacja obszarów zdegradowanych (w razie stwierdzenia takiej potrzeby)	organy wydające pozwolenia na eksploatację: Starosta, Marszałek, właściwy Minister, a także podmioty odpowiedzialne za rekultywację	koszty administracyjne	środki własne właściwych organów
7.1.	gleby	Szkolenia rolników przez i Ośrodek Doradztwa Rolniczego w zakresie środków ochrony roślin oraz przechowywania i stosowania nawozów.	Kujawsko-Pomorski ODR, rolnicy	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródło finansowania
7.2.	gleby	Systematyczna ocena jakości gleb np. poprzez zlecenie badań przez rolników do Okręgowej Stacji Chemiczno – Rolniczej w Bydgoszczy	OSChR w Bydgoszczy, rolnicy	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych
8	gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Rozwój systemu odbioru odpadów komunalnych, w tym upowszechnienie selektywnej zbiórki: papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, z uwzględnieniem funkcjonowania PSZOK i przydomowych kompostowników, edukacja ekologiczna zmierzająca do zwiększenia segregacji odpadów	podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, instalacje komunalne	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych, możliwe dofinansowanie zewnętrzne
9.1.	zasoby przyrodnicze	Aktualizacja danych o istniejących formach ochrony przyrody (np. inwentaryzacja terenowa pomników przyrody i ocena ich stanu) oraz ich bieżąca ochrona i pielęgnacja, powołanie nowych form ochrony przyrody w przypadku stwierdzenia takich potrzeb i możliwości	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego, zarządcy lasów	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych
9.2.	zasoby przyrodnicze	Rozwój i pielęgnacja terenów czynnych biologicznie (parki, zieleń urządzona, zadrzewienia śródpolne, oczka wodne, zadrzewienia nadrzeczne i przy wodach stojących, zieleń wzdłuż dróg), a także gospodarowanie zasobami leśnymi z uwzględnieniem potrzeb zrównoważonej gospodarki leśnej	właściciele gruntów, zarządcy lasów	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych
9.3	zasoby przyrodnicze	Przebudowa nawierzchni dojazdów pożarowych nr 45 na terenie leśnictwa Dąbki III Etap	Nadleśnictwo Gniewkowo	460 000,50	środki własne + dofinansowanie
9.4	zasoby przyrodnicze	Dostawa i montaż sprzętu do lokalizacji pożarów dla fragmentarycznej modernizacji systemu monitoringu wizyjnego pożarów	Nadleśnictwo Gniewkowo	159 000,00	środki własne + dofinansowanie
9.5	zasoby przyrodnicze	Budowa/przebudowy dojazdów pożarowych w leśnictwach zlokalizowanych na terenie Gminy Gniewkowo	Nadleśnictwo Gniewkowo	1 500 000,00	środki własne + dofinansowanie
10.1.	zagrożenia poważnymi awariami	Prowadzenie rejestru zakładów ZDR i ZZR, dostosowanie procedur kryzysowych do bieżących zagrożeń oraz obowiązujących przepisów prawnych, a także informowanie i ostrzeganie społeczeństwa o występowaniu poważnych awarii	GIOŚ, WIOŚ, zakłady, jednostki ratownicze	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne podmiotów odpowiedzialnych
10.2.	zagrożenia poważnymi awariami	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w sprzęt do wykrywania i likwidacji zagrożeń, a także szkolenie kadr służb ratowniczych w tym zakresie	Państwowa Straż Pożarna, Ochotnicze Straże Pożarne	będą zależne od zakresu realizowanych zadań	środki własne + dofinansowanie

Źródło: opracowanie własne

Najważniejszymi kwestiami dla Gminy Gniewkowo wynikającymi z analizy stanu i zagrożeń środowiska i obszarów stwarzających nadal problemy, są inwestycje i czynności administracyjno-organizacyjne w zakresie:

- termomodernizacji budynków, wymiany źródeł ich ogrzewania, rozwoju energii odnawialnej, modernizacji systemu komunikacyjnego, rozwoju transportu zbiorowego, a także rozbudowa sieci gazowej i zorganizowanych systemów ciepłowniczych (np. w budynkach wielorodzinnych) - w celu poprawy jakości powietrza,
- rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków, a na terenach zabudowy rozproszonej budowa przydomowych oczyszczalni ścieków - w celu ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawy jakości życia mieszkańców,
- konsekwentnej poprawy systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w związku z ciągłym dostosowywaniem nowych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach do warunków lokalnych, a także konsekwentna realizacja działań związanych z unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest.

Zadania własne Gminy Gniewkowo to przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji samorządu, z uwzględnieniem pozyskanych środków zewnętrznych. Natomiast zadania koordynowane to pozostałe zadania związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie Gminy Gniewkowo.

Należy zaznaczyć, że szeroko pojęta ochrona środowiska oraz działania mające prowadzić do zrównoważonego rozwoju nie są tylko zadaniami realizowanymi na poziomie lokalnym, przez samorząd. Działania Gminy Gniewkowo są ukierunkowane poprzez czynności prowadzone na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz regionalnym przez takie jednostki i instytucje, jak: Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Marszałka, Wojewodę i Sejmik Województwa, Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, Starostwo Powiatowe, Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną, Państwową Straż Pożarną, zarządców dróg, organy nadzoru budowlanego, inspekcję sanitarną, zarządzających instalacjami, podmioty gospodarcze, czy też właścicieli gruntów.

Proces zarządzania środowiskiem w postaci planowania konkretnych inwestycji spoczywa niewątpliwie głównie na władzach samorządowych. Mając na uwadze spójność koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi szczeblami władz samorządowych i rządowych, a także współpracę z pozostałymi partnerami, zarządzanie środowiskiem Gminy Gniewkowo przy pomocy gminnego programu ochrony środowiska wymagać będzie ustalenia roli i zakresu działania poszczególnych podmiotów zaangażowanych w jego realizację, struktury organizacji Programu oraz systemu monitoringu.

Władze Gminy Gniewkowo pełnią w odniesieniu do Programu kilka funkcji. Jedną z ważniejszych jest funkcja regulacyjna, na którą składają się akty prawa lokalnego – uchwały oraz decyzje administracyjne związane odpowiednio z określonymi obszarami zagadnień środowiskowych. Władze pełnią również funkcje wykonawcze i kontrolne. Pożądane jest, aby władze Gminy Gniewkowo pełniły również funkcje wspierające dla podmiotów zaangażowanych w rozwój obszaru oraz funkcje kreujące działania ukierunkowane na poprawę środowiska przyrodniczego.

VI. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

6.1. PRZEGLĄD ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Obecnie dostępne źródła finansowania są zaprogramowane na kończącą się perspektywę finansową 2014-2020. Nie ma jeszcze możliwości podania szczegółów dotyczących zasad finansowania ze źródeł jakie będą dostępne w latach kolejnych. Zakres pomocy i warunki jej uzyskania w nowej perspektywie finansowania 2021-2027 są obecnie ustalane. Wśród wielu możliwych źródeł finansowania inwestycji, podmioty ubiegające się o wsparcie, każdorazowo i indywidualnie powinny dopasowywać system możliwości finansowania, do danej inwestycji i przedsięwzięcia.

Niemniej jednak do najistotniejszych z punktu widzenia ochrony środowiska źródeł finansowania należą:

1. **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.** Głównym celem programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Cel główny programu został oparty na równowadze oraz wzajemnym uzupełnianiu się działań w trzech podstawowych obszarach: czystej i efektywnej energii, adaptacji do zmian klimatu oraz efektywnego korzystania z zasobów, konkurencyjności, w tym wnoszeniu istotnego wkładu w utrzymanie przez UE prowadzenia na światowym rynku technologii przyjaznych środowisku.
2. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko - Pomorskiego,** którego celem jest podjęcie wyzwań rozwojowych stojących przed województwem kujawsko - pomorskim w sferze gospodarczej, edukacji, aktywności zawodowej i społecznej, wykorzystania specyficznych potencjałów poszczególnych obszarów, systemu transportowego, energii i środowiska.
3. **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich** - głównym celem Programu jest wzrost konkurencyjności rolnictwa z uwzględnieniem celów środowiskowych. PROW realizuje priorytety wyznaczone dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich m.in.: ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie, zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności rolnictwa, promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonego zarządzania lasami, odtwarzanie, ochrona i wzbogacanie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem czy promowanie efektywnego gospodarowania zasobami i wspieranie przechodzenia w sektorach rolnym, spożywczym i leśnym na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu.
4. **Program działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE.** Program LIFE to jedyny instrument finansowy Unii Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. Jego głównym celem jest wspieranie procesu wdrażania wspólnotowego prawa ochrony środowiska, realizacja unijnej polityki w tym zakresie, a także identyfikacja i promocja nowych rozwiązań dla problemów dotyczących środowiska w tym przyrody.
5. **Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.** Celem generalnym Funduszy jest poprawa stanu środowiska i zrównoważone gospodarowanie jego

zasobami przez stabilne, skuteczne i efektywne wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw służących środowisku przy pełnym oraz zgodnym z zasadami zrównoważonego rozwoju wykorzystaniu środków pochodzących z Unii Europejskiej na ochronę środowiska i gospodarkę wodną.

Jednostki samorządowe, a także osoby prawne i fizyczne mogą korzystać także z dotacji i preferencyjnych kredytów, oferowanych oraz finansowanych ze środków banków, m.in. Banku Ochrony Środowiska.

Uzyskanie funduszy pochodzących ze źródeł unijnych bądź innych organizacji międzynarodowych jest obecnie możliwe poprzez przystępowanie zainteresowanych stron do konkretnych programów i projektów. Bardzo ważnym jest, aby władze lokalne podejmowały próby uzyskania tych funduszy, a tym samym wykorzystały szansę na rozwój zrównoważony swojego regionu i polepszenie w nim warunków życia ludności.

6.2. ZARZĄDZANIE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ WSPÓŁPRACA Z INTERESARIUSZAMI

Warunkiem realizacji Programu ochrony środowiska jest ustalenie systemu zarządzania tym Programem. Zarządzanie Programem odbywa się z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, w oparciu o instrumenty zarządzania zgodne z kompetencjami i obowiązkami podmiotów zarządzających.

W odniesieniu do Programu ochrony środowiska jednostką, na której spoczywać będą główne zadania zarządzania będzie Urząd Miejski w Gniewkowie. Mimo to całościowe zarządzanie środowiskiem w jednostce będzie odbywać się na kilku szczeblach. Oprócz szczebla gminnego jest jeszcze poziom powiatowy, wojewódzki oraz jednostek organizacyjnych, obejmujących działania podejmowane przez podmioty gospodarcze korzystające ze środowiska.

Instytucje działające w ramach administracji, a odpowiedzialne za wykonanie i egzekwowanie prawa mają głównie na celu zapobieganie zanieczyszczeniom poprzez:

- racjonalne planowanie przestrzenne,
- kontrolowanie gospodarczego korzystania ze środowiska,
- porządkowanie działalności związanej z gospodarczym korzystaniem ze środowiska,
- instalowanie urządzeń i instalacji ochrony środowiska.

Na innych zasadach odbywa się natomiast zarządzanie w stosunku do podmiotów gospodarczych korzystających ze środowiska. Kierują się one głównie rachunkiem (efektami) ekonomicznym i zasadami konkurencji rynkowej, choć powszechne staje się także uwzględnianie głosu opinii społecznej. Na tym szczeblu zarządzanie środowiskiem odbywa się przez:

- dotrzymanie wymagań stawianych przez przepisy prawa,
- porządkowanie technologii i reżimów obsługi urządzeń,
- unowocześnienie stosowanych technologii,
- eliminowanie technologii uciążliwych dla środowiska,
- instalowanie urządzeń ochrony środowiska,
- stała kontrola zanieczyszczeń.

Instrumenty służące do zarządzania Programem ochrony środowiska wynikają z obowiązujących aktów prawnych i można je podzielić na instrumenty prawne, finansowe, społeczne oraz strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się:

- pozwolenia na wprowadzanie do środowiska substancji lub energii, w tym pozwolenia zintegrowane,
- decyzje związane z gospodarką odpadami,
- koncesje geologiczne,
- raporty oddziaływania na środowisko planowanych czy istniejących inwestycji,
- uchwały zatwierdzające plany zagospodarowania przestrzennego,
- decyzje ustalające lokalizację inwestycji celu publicznego lub warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
- decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach,
- strategiczne oceny oddziaływania inwestycji oraz opracowywanych planów i programów na środowiska.

Szczególnym instrumentem prawnym jest monitoring, czyli kontrola jakości stanu środowiska. Prowadzony on jest zarówno jako badania jakości środowiska, jak też w odniesieniu do ilości zasobów środowiska. Obecnie, wprowadzenie badań monitoringowych jako obowiązujących, czynią je instrumentem o znaczeniu prawnym.

Do instrumentów finansowych mogących być źródłem realizacji przedsięwzięć proekologicznych zalicza się:

- opłaty za korzystanie ze środowiska – za emisję zanieczyszczeń do powietrza, za pobór wody powierzchniowej i podziemnej, za odprowadzanie ścieków do wód lub ziemi, za składowanie odpadów, za powierzchnię, z której odprowadzane są ścieki,
- administracyjne kary pieniężne,
- odpowiedzialność cywilna, karna i administracyjna,
- kredyty i dotacje z funduszy ochrony środowiska,
- pomoc publiczna na ochronę środowiska w postaci preferencyjnych pożyczek i kredytów, dotacji, odroczeń, rozłożenia na raty i umorzeń płatności wobec budżetu państwa i funduszy ekologicznych, zwolnień i ulg podatkowych.

Uzgodnienia ze społeczeństwem poprzez udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji i uchwalaniu dokumentacji są ważnym elementem skutecznego zarządzania, opartego o zasady zrównoważonego rozwoju i uwzględnianie racji społecznych.

Kolejnym, bardzo istotnym elementem instrumentów społecznych jest edukacja ekologiczna. Podstawą jest tu rzetelne i ciągłe przekazywanie wiedzy na temat ochrony środowiska oraz komunikowanie się władz samorządów lokalnych ze społeczeństwem na drodze podejmowanych działań inwestycyjnych.

Ważna dla ochrony środowiska jest również współpraca pomiędzy służbami ochrony środowiska, instytucjami naukowymi, organizacjami społecznymi oraz podmiotami gospodarczymi. Wzajemne relacje powinny opierać się na partnerstwie, które będą prowadziły do wspólnej realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Niezbędne jest, aby prowadzona komunikacja społeczna objęła swym zasięgiem wszystkie grupy społeczeństwa. Bardzo ważną sprawą jest właściwe, rzetelne i odpowiednio wcześniejsze informowanie tych mieszkańców, których planowane inwestycje będą dotyczyły w sposób bezpośredni.

Edukacja i informacja z komunikacją są ze sobą ściśle powiązane, bowiem dobra i właściwa informacja potęguje proces edukacji.

Do instrumentów strukturalnych należą wszelkie programy strategiczne np. strategie rozwoju, plany rozwoju lokalnego wraz z programami sektorowymi, a także program ochrony środowiska i to one wytyczają główne tendencje i kierunki działań w ramach rozwoju gospodarczego, społecznego, infrastrukturalnego i ochrony środowiska. Nadrzędnym dokumentem powinna być strategia rozwoju.

W programach tych powinny być uwzględnione z jednej strony kierunki rozwoju poszczególnych dziedzin gospodarki i ich konsekwencje dla środowiska, a z drugiej wytyczone pewne ramy tego rozwoju, warunkowane troską o stan środowiska. Oznacza to, że ochrona środowiska na terenie Gminy Gniewkowo wymaga podejmowania pewnych działań w określonych dziedzinach gospodarki, jak i codziennego życia jego mieszkańców.

Lokalny rozwój powinien następować bez degradacji zasobów przyrody i jej ekosystemów oraz uwzględniać warunki przyrodnicze i społeczne.

Dobre warunki środowiskowe wpływają na rozwój gospodarczy Gminy Gniewkowo i poprawę warunków zdrowotnych. Drogą ich osiągnięcia powinien być program ochrony środowiska oraz przestrzeganie jego założeń.

6.3. MONITOROWANIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

W procesie wdrażania Programu ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie, którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania oraz będą mogły być dokonane modyfikacje Programu.

System kontroli środowiska, jest narzędziem wspomagającym prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o efektach wszystkich działań na rzecz ochrony środowiska i może być traktowany jako podstawa do oceny całej polityki ochrony środowiska. Jest jednym z najważniejszych kryteriów, na podstawie których tworzona jest nowa polityka.

Tabela o nazwie „Cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji” zawarta w rozdziale 4.2. niniejszego programu zawiera najistotniejsze wskaźniki, przyjmując, że lista ta nie jest wyczerpująca i może być modyfikowana.

Rada Miejska będzie oceniać co dwa lata stopień wdrożenia Programu. Zapewni ciągły nadzór nad wykonaniem Programu. W przypadku nie osiągnięcia zaplanowanych zamierzeń należy dokonać analizy sytuacji i poznać jej przyczyny. Raporty proponuje się opracować w następujących terminach:

- raport za lata 2022-2023 w ostatnim kwartale 2024 r.,
- raport za lata 2024-2025 w ostatnim kwartale 2026 r.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY I OPRACOWANIA

Wybrane akty prawne:

Stan prawny na listopad 2022 r.

Regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska zawarte są w wielu ustawach i aktach wykonawczych (rozporządzeniach). Do najważniejszych z nich, w kontekście realizacji niniejszego dokumentu, należy zaliczyć następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2556)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r. poz. 2519)
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2028 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1510),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 255)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1475),
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 2294 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 1311).

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów Gminy Gniewkowo	9
Tabela 2. Poziomy dopuszczalne do oceny jakości powietrza	17
Tabela 3. Poziomy docelowe	17
Tabela 4. Poziomy celów długoterminowych dla ozonu	18
Tabela 5. Poziomy alarmowe	18
Tabela 6. Poziomy informowania społeczeństwa	18
Tabela 7. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	21
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy kujawsko-pomorskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2019-2021 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	21
Tabela 9. Rozbudowy sieci gazowej realizowane przez PSG w latach 2020-2021	23
Tabela 10. Źródła ciepła obsługiwane przez PK Gniewkowo Sp. z o.o.	24
Tabela 11. Postępowania administracyjne dla budowy elektrowni fotowoltaicznych	26
Tabela 12. Analiza SWOT – ochrona klimatu i jakości powietrza atmosferycznego	28
Tabela 13. Stan techniczny drogi krajowej nr 15 na terenie Gminy Gniewkowo	30
Tabela 14. Długość o dróg powiatowych na terenie Gminy Gniewkowo	31
Tabela 15. Wyniki badań hałasu komunikacyjnego na terenie Gminy Gniewkowo	32
Tabela 16. Analiza SWOT – zagrożenia hałasem	34
Tabela 17. Wykaz stacji bazowych na terenie Gminy Gniewkowo	36
Tabela 18. Analiza SWOT – pola elektromagnetyczne	40
Tabela 19. Wykaz Jednolitych Części Wód Powierzchniowych na terenie Gminy Gniewkowo ze wskazaniem stanu wód i informacją czy JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych	43
Tabela 20. Cele środowiskowe JCWP występujących na terenie Gminy Gniewkowo	44
Tabela 21. Typ i przyczyny odstępstw dla JCWP	45
Tabela 22. Klasyfikacja i ocena stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych Rzek obejmujących swym zasięgiem Gminę Gniewkowo	48
Tabela 24. Analiza SWOT – gospodarowanie wodami	57
Tabela 25. Rozbudowy i modernizacje sieci wodociągowej w latach 2020-2021	60
Tabela 26. Zadania wykonane w zakresie gospodarki ściekowej w latach 2020-2021	64
Tabela 27. Analiza SWOT – gospodarka wodno-ściekowa	65
Tabela 28. Wykaz złóż występujących na terenie Gminy Gniewkowo	69
Tabela 29. Analiza SWOT – zasoby geologiczne	70
Tabela 30. Zestawienie wyników badań gleb z terenu Gminy Gniewkowo przebadanych w latach 2018-2021	73
Tabela 31. Analiza SWOT – gleby	77
Tabela 32. Odpady odebrane z terenu Gminy Gniewkowo (bez PSZOK)	81
Tabela 33. Zebrane odpady komunalne w PSZOK	82
Tabela 34. Firmy zbierające zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	83
Tabela 35. Punkty zbierania odpadów rolniczych folii oraz sznurka	83
Tabela 36. Działania związane z usuwaniem azbestu w latach 2020-2021	86
Tabela 37. Analiza SWOT – gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	87
Tabela 38. Pomniki przyrody w Gminie Gniewkowo	96
Tabela 39. Analiza SWOT – zasoby przyrodnicze	102

Tabela 40. Analiza SWOT – zagrożenia poważnymi awariami	105
Tabela 41. Najważniejsze problemy Gminy Gniewkowo z perspektywy zapisów niniejszego dokumentu	109
Tabela 42. Najważniejsze sukcesy Gminy Gniewkowo z perspektywy zapisów niniejszego dokumentu	110
Tabela 43. Oczekiwane rezultaty, cele operacyjne oraz ich kierunki rozwoju	121
Tabela 44. Cele, kierunki interwencji i zadania przewidziane do realizacji w poszczególnych obszarach interwencji	125
Tabela 45. Harmonogram realizacji zadań własnych Gminy Gniewkowo przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem źródła finansowania	128
Tabela 46. Harmonogram realizacji zadań koordynowanych (monitorowanych) przewidzianych do realizacji wraz ze wskazaniem źródła finansowania	129

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Mapa Gminy Gniewkowo	8
Ryc. 2. Położenie gminy na tle województwa kujawsko – pomorskiego	9
Ryc. 3. Zmiany stanu ludności w Gminie Gniewkowo	11
Ryc. 4. Klimatogram dla Gniewkowa	15
Ryc. 5. Usłonecznienie w Polsce w 2021 r.	25
Ryc. 6. Układ linii kolejowej w Gminie Gniewkowo	33
Ryc. 7. Układ sieci elektroenergetycznej w Gminie Gniewkowo	36
Ryc. 8. Mapa instalacji i wyników pomiarów PEM	38
Ryc. 9. Sieć hydrograficzna Gminy Gniewkowo	42
Ryc. 10. Położenie Gminy Gniewkowo na tle regionów wodnych	42
Ryc. 11. Położenie Gminy Gniewkowo na tle dorzeczy	43
Ryc. 12. Położenie JCWP na terenie Gminy Gniewkowo	46
Ryc. 13. Zasięg Jednolitych Części Wód Podziemnych	50
Ryc. 14. Schemat cyrkulacji wód podziemnych JCWPd 43	51
Ryc. 15. Schemat cyrkulacji wód podziemnych JCWPd 45	52
Ryc. 16. Gmina Gniewkowo na tle głównych zbiorników wód podziemnych	53
Ryc. 17. Położenie gminy na tle podziału fizyczno - geograficznego	68
Ryc. 18. Rozmieszczenie gleb wg typów	72
Ryc. 19. Odczyn (pH) gleb z terenu Gminy Gniewkowo	74
Ryc. 20. Potrzeby wapnowania gleb z terenu Gminy Gniewkowo	75
Ryc. 21. Zasobność w fosfor gleb z terenu Gminy Gniewkowo	75
Ryc. 22. Zasobność w potas gleb z terenu Gminy Gniewkowo	76
Ryc. 23. Zasobność w magnez gleb z terenu Gminy Gniewkowo	76
Ryc. 24. Zasady segregacji odpadów komunalnych	85
Ryc. 25. Przebieg korytarza ekologicznego wg projektu GDOŚ	91
Ryc. 26. Przebieg korytarza ekologicznego wg Instytutu Biologii Ssaków Polskiej Akademii Nauk Białowieża wg projektów 2005 oraz 2012	92
Ryc. 27. Obszary chronionego krajobrazu w granicach Gminy Gniewkowo	94
Ryc. 28. Położenie użytków ekologicznych w Gminie	95
Ryc. 29. Układ pomników przyrody w Gminie Gniewkowo	98

10. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie diet dla radnych,
Przewodniczących Komisji i Przewodniczącego Rady Miejskiej.

Załącznik nr 15 do prot. nr LXVIII/2023
z dnia 25.01.2023 r.
Gniewkowo

głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie diet dla radnych, Przewodniczących Komisji i Przewodniczącego Rady Miejskiej.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	15	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	ZA
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Gołaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Pułaczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

Załącznik nr 16 do prot. nr LXVIII/2023
Rady Miejskiej Gniewkowo
z dnia 25.01.2023

**UCHWAŁA NR LXVIII/ 431/2023
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE**

z dnia 25 stycznia 2023 r.

w sprawie diet dla radnych, Przewodniczących Komisji i Przewodniczącego Rady Miejskiej

Na podstawie art. 25 ust. 4, 6 i 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 poz.40) oraz § 3 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy (Dz. U. z 2021r. poz. 1974) w związku z art.18 ustawy z dnia 17 września 2021r. o zmianie ustawy o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2021r. poz. 1834) oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalenia należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. Nr 66, poz. 800 ze zmianami) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. 1. Dietę przysługującą radnym ustala się w formie miesięcznego ryczałtu.

2. Diety wypłaca się jednorazowo za dany miesiąc do 5-go dnia następnego miesiąca.

3. W miesiącach, w których przypada początek lub koniec kadencji Rady- dieta przysługuje proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych, w których radny sprawował mandat/pelnił funkcję w okresie od dnia złożenia ślubowania przez radnego do ostatniego dnia sprawowania mandatu/pelnienia funkcji łącznie.

4. W przypadku zmiany w trakcie miesiąca kalendarzowego funkcji pełnionej przez radnego, od której uzależniona jest jej wysokość- wymiar diety ryczałtowej za dany miesiąc ustala się proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych, w których radny sprawował mandat/pelnił funkcję, przyjmując za miesiąc łącznie 30 dni.

5. Przy naliczaniu diet dokonuje się zaokrągleń do pełnej złotówki.

6. Dieta wypłacana jest w kasie Urzędu Miejskiego w Gniewkowie, lub przelewem na wskazany przez radnego rachunek bankowy.

§ 2. W przypadku łączenia dwóch lub więcej funkcji, radnemu przysługuje jedna dieta- najwyższa z przepisanych do pełnionych przez niego funkcji, zgodnie z zasadami określonymi w § 3.

§ 3. Radnemu przysługuje miesięczna zryczałtowana dieta w wysokości następujących poniżej procentów kwoty, o której mowa w § 3 pkt. 3 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie maksymalnej wysokości diet przysługujących radnemu gminy:

- 1) Przewodniczącemu Rady - w wysokości maksymalnej, wynikającej z rozporządzenia;
- 2) Radnemu - 41% maksymalnej wysokości diety;
- 3) Przewodniczącemu Komisji stałej- 47% maksymalnej wysokości diety;
- 4) Przewodniczącemu Komisji doraźnej w okresie jej działania- 47% maksymalnej wysokości diety;
- 5) Wiceprzewodniczącemu Rady- 54% maksymalnej wysokości diety.

§ 4. 1. Za każdą nieobecność radnego na sesji, lub posiedzeniu komisji ustala się potrącenie w wysokości 10% ustalonej diety, o której mowa w § 3.

2. Potrąceń, o których mowa w ust. 1 nie stosuje się w przypadku wykonywania w tym samym czasie innych obowiązków radnego, za uprzednio wyrażoną zgodą przez Przewodniczącego Rady.

3. W miesiącu ustalonym w harmonogramie pracy Rady jako urlopowy- radny zachowuje prawo do diety, o której mowa w § 3.

§ 5. 1. Potwierdzeniem obecności radnego na sesji i posiedzeniach komisji jest podpis na liście obecności. W przypadku posiedzeń przeprowadzanych zdalnie przy użyciu środków komunikacji na odległość- potwierdzeniem udziału jest zapis elektroniczny, lub odpowiednia adnotacja Przewodniczącego Rady, lub Przewodniczącego Komisji na liście obecności.

2. Brak podpisu na liście obecności lub udokumentowania zdalnego udziału w sesji lub posiedzeniu komisji stanowi podstawę do potrąceń, o których mowa w § 4.

§ 6. 1. Radnemu przysługuje zwrot kosztów podróży służbowych na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2000 r. w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz.U. Nr 66, poz. 800 ze zm.) z zastrzeżeniem ust.2 i 3.

2. Nie stanowi podróży służbowej dojazd radnego na sesję i posiedzenia komisji na terenie Gminy.

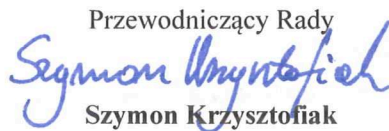
3. Radnemu, któremu na jego wniosek Przewodniczący Rady wyraził zgodę na przejazd w podróży służbowej pojazdem samochodowym będącym własnością radnego, przysługuje zwrot kosztów przejazdu według stawek określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).

4. W stosunku do Przewodniczącego Rady czynności związane z poleceniem wyjazdu służbowego dokonuje Wiceprzewodniczący Rady.

§ 4. Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Gniewkowa.

§ 5. Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Gniewkowie Nr V/35/2007 z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie diet dla Radnych, Przewodniczących Komisji i Przewodniczącego Rady Miejskiej.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Szymon Krzysztofiak

UZASADNIENIE

Uchwała Rady Miejskiej w Gniewkowie Nr V/35/2007 z dnia 25 stycznia 2007 r. w sprawie diet dla Radnych, Przewodniczących Komisji i Przewodniczącego Rady Miejskie podjęta została m.in. w oparciu o przepis art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, zgodnie z którym na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych. Jak podkreśla się w orzecznictwie sądów administracyjnych, uchwała podjęta na podstawie tego przepisu jest aktem prawa miejscowego. Przedmiotowa uchwała zawiera normy abstrakcyjne, ponieważ diety wypłacane są cyklicznie, powtarzalnie, nie dotyczą więc konkretnego zdarzenia, zamkniętego w określonych ramach czasowych. Przepisy te mają charakter generalny, gdyż ich adresatem nie jest konkretna osoba, ale każdy mieszkaniec, który pełniłby określoną w niej funkcję. Wprawdzie krąg adresatów tej uchwały nie jest zbyt liczny, to jednak poprzez wyznaczenie go wspólną cechą, jaką jest pełnienie funkcji, jej przepisy uzyskały charakter generalny. Nie ulega również wątpliwości, że uchwała ta zawiera przepisy normatywne, na podstawie których jej adresaci uzyskują uprawnienia do diet w wysokościach ustalonych według zasad określonych w tej uchwale i została wydana na podstawie upoważnienia zawartego w ustawie (zob. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach z dnia 9 marca 2022 roku, sygn. akt: II SA/Ke 52/22, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych, oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 czerwca 2022 roku, sygn. akt: III OSK 5279/21, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Stosownie do treści art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r., poz.1461) w wojewódzkim dzienniku urzędowym ogłasza się akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy, w tym statuty województwa, powiatu i gminy. W art. 2 ust. 1 ustawy przewidziano, że ogłoszenie aktu normatywnego w dzienniku urzędowym jest obowiązkowe, natomiast art. 4 ust. 1 ustawy stanowi, że akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Przedmiotowa uchwała, na podstawie której od 2007 r. dokonywano wypłat diet radnym, Przewodniczącym Komisji i Przewodniczącemu Rady nie została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego, co Prokuratura Rejonowa w Inowrocławiu zaskarżając tą uchwałę uznała za rażące naruszenie prawa.

Z uwagi na powyższe wywołuje się niniejszą uchwałą. Skutki finansowe, jakie powoduje niniejsza uchwała pozostają na tym samym poziomie.

Przewodniczący Rady
Szymon Urzędowski
Szymon Urzędowski

11. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie skarg na działania Burmistrza Gniewkowa.

Załącznik nr 17 do prot. nr LXVIII/2023
Rady Miejskiej Gniewkowie
z dnia 25.01.2023

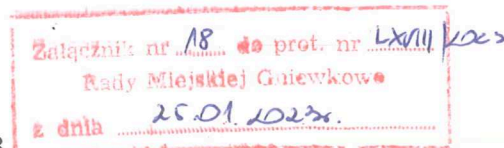
głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie skarg na działania Burmistrza Gniewkowa.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	15	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	ZA
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Golaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Puławczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

Uchwała Nr LXVIII/432/2023
Rady Miejskiej w Gnieźnie
z dnia 25 stycznia 2023 r.

w sprawie skarg na działania Burmistrza Gniezna

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 18b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r., poz. 40), art. 229 pkt 3 ustawy z 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz.2000 ¹), Rada Miejska w Gnieźnie uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadne skargi z dnia 2 i 9 grudnia 2022 r. na działania Burmistrza Gniezna - Pana Adama Straszynskiego w zakresie realizacji ustawowego obowiązku w zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych związanych z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego z przyczyn wskazanych w Załączniku do uchwały.

§ 2. Uzasadnienie uznania skarg za bezzasadne stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej zobowiązując Przewodniczącego do poinformowania Skarżącego o sposobie załatwienia sprawy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Szymon Krępsztofik
Szymon Krępsztofik

¹ Dz.U z 2022 r. poz. 2185

Uzasadnienie

Na podstawie art. 229 pkt 3 ustawy z 14.06.1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000 ze zm.- dalej: k.p.a.), jeśli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrzenia skarg, rada gminy jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności burmistrza gminy.

Uchwała podjęta przez radę gminy w trybie postępowania skargowego, o którym mowa w k.p.a. "nie może być kwalifikowana jako akt podlegający zaskarżeniu na podstawie art. 101 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym", a skarga "uruchamia jednoinstancyjne postępowanie administracyjne uproszczone", kończące się "nie decyzją administracyjną w sposób władczy kształtującą sytuację prawną adresata, lecz czynnością materialno-techniczną, tj. zawiadomieniem o sposobie załatwienia sprawy (postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z 27 kwietnia 2010 r., III SA/Łd 176/10, LEX nr 576730).

Realizując unormowania art. 18a ust. 1 ustawy z 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.), Komisja Skarg, Wniosków i Petycji przedkłada Radzie Miejskiej projekt uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Gniewkowa proponując jej uznanie za bezzasadną.

Niniejsza uchwała wraz z jej uzasadnieniem stanowią zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 k.p.a. i zostanie doręczona podmiotowi wnoszącemu skargę.

Zgodnie z art. 239 k.p.a. w przypadku ponowienia skargi bez wskazania nowych okoliczności – Rada Miejska może podtrzymać swoje stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy- bez zawiadamiania Skarżącego.

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztofak
Szymon Krzysztofak

Załącznik do
uchwały Rady Miejskiej w Gniewkowie
Nr LXVIII/432/2023 z dnia 25 stycznia 2023 r.

W dniu 2 grudnia 2022 r. za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej -ePUAP wpłynęła do Urzędu Miejskiego skarga skierowana do „Rady Gminy w Gniewkowie” na działania Burmistrza Gniewkowa, w której Skarżąca zarzuca Burmistrzowi niewykonywanie przez niego czynności nakazanych prawem, polegających na zapewnieniu dostępu do danych przestrzennych dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działając natomiast zgodnie § 25 statutu Gminy w dniu 6 grudnia 2022 r. Przewodniczący Rady przekazał skargę do procedowania przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

Następnie w dniu 9 grudnia 2022 r. Skarżąca skierowała do „Rady Miejskiej w Gniewkowie” skargę w tym samym zakresie, w której dodatkowo zaoferowała możliwość spotkania online oraz wystąpiła o poparcie i rozpropagowanie petycji do Prezesa Rady Ministrów. W dniu 15 grudnia 2022 r. skarga ta również przekazana została do Komisji.

Po wstępnym rozpoznaniu pierwszej skargi, jej sprawdzeniu pod względem formalnym – Przewodniczący Komisji wystąpił o opinię do Radcy Prawnego. Po otrzymaniu kolejnej skargi – ponowił prośbę o opinię, uzupełniając materiały również o to wystąpienie Skarżącej. Opinię Mecenas Majerskiego, w której omówiona została kwestia realizacji obowiązku udostępniania danych poprzez usługę pobierania- Komisja otrzymała w dniu 20 grudnia 2022 r. Z przedstawionej analizy prawnej wynika, że usługa ta jest realizowana przez Gminę poprawnie, a dane są kompletne i zawierają wszystkie obiekty.

Ustalono ponadto, że główny zarzut Skarżącej odnosi się do czynności, za które w Urzędzie Miejskim bezpośrednio odpowiada Referat Rolnictwa, Ochrony Środowiska, Gospodarki Komunalnej i Lokalowej. W celu ustalenia stanu faktycznego o wyjaśnienia problematyki udostępniania przez Gminę danych dotyczących aktów planowania przestrzennego (studium i plany zagospodarowania przestrzennego) poproszona została pani Kierownik Magdalena Kłosowska. Na posiedzeniu w dniu 10 stycznia 2023 r. Komisja zapoznana została z aktami prawnymi regulującymi tematykę stanowiącą podstawowy zarzut Skarżącej:

- ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- ustawą z dnia 4 marca 2010r. o infrastrukturze informacji przestrzennej;
- rozporządzeniem Komisji Europejskiej Nr 1088/2010 z dnia 23 listopada 2010 r. zmieniającym rozporządzenie Nr 976/2009 w zakresie usług pobierania i usług przekształcania;
- rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

Członkowie Komisji zostali też zapoznani na gruncie praktycznym z zasadami korzystania ze zbiorów danych przestrzennych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy.

Ustalono, że Gmina Gniewkowo nieodpłatnie udostępnia zbiory danych przestrzennych MPZP (Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego) i SUIKZP (Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego) zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej za pomocą usługi pobierania danych przestrzennych tj. *„umożliwiającej pobieranie kopii zbiorów lub ich części oraz, gdy jest to wykonalne, bezpośredni dostęp do tych zbiorów”*. Realizacja usługi pobierania jest oparta o standard ATOM.

W dokumencie Standardy Danych i Usług Danych Przestrzennych udostępnionym na rządowej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/ia/standardy-danych-i-uslug-danych-przestrzennych> stwierdza się, że: *„W praktyce możliwa jest implementacja dwóch rodzajów usług pobierania (spełniających minimalne wymagania funkcjonalne oraz spełniających pełne wymagania funkcjonalne): usługi pobierania wstępnie zdefiniowanych zbiorów danych i usługi pobierania z bezpośrednim dostępem*. Usługa ATOM jest właśnie usługą służącą do pobierania predefiniowanych zestawów (lub elementów zestawów) danych- co potwierdzają to m.in. informacje zawarte na stronie Geoportal.gov.pl prowadzonej przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii. Adres usługi pobierania ATOM publikującej dane dla jednostki to: <https://mpzp.igeomap.pl/atom>, natomiast adres usługi zgłoszony jest do Ewidencji zbiorów i usług danych przestrzennych prowadzonej przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii i widoczny jest na stronie [https://integracja.gugik.gov.pl/eziudp/index.php?teryt=\[TERYT\]&temat=3.4](https://integracja.gugik.gov.pl/eziudp/index.php?teryt=[TERYT]&temat=3.4). Dodatkowo adres usługi pobierania ATOM jest wyszczególniony w metadanych dla zbioru dostępnych poprzez usługę wyszukiwania <https://metadane.podgik.pl/geonetwork/srv/pol/csw>.

Usługa ATOM udostępnia zbiór danych w postaci dokumentu elektronicznego GML, zgodnego ze schematem aplikacyjnym i specyfikacją danych oraz podpisanego podpisem elektronicznym - co wynika z par. 3 ust. 3 oraz par. 6 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 26 października 2020 r. w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego. Zgodność ze schematem oznacza m.in., że zbiór danych zawiera wszystkie obiekty wymagane w rozporządzeniu tj.:

- app: AktPlanowaniaPrzestrzennego (akt planowania przestrzennego);
- app: RysunekAktuPlanowaniaPrzestrzennego (rysunek aktu planowania przestrzennego);
- app: DokumentFormalny (dokument powiązany z aktem planowania przestrzennego).

Sprawdzenia zgodności pobranego poprzez usługę pliku ze zbiorem danych APP można dokonać w jednym z narzędzi dostępnych na stronie Ministerstwa Rozwoju i Technologii - poprzez wtyczkę APP dla aplikacji QGIS lub walidator online.

Przykładowe pobieranie danych przeprowadzone w trakcie posiedzenia Komisji przebiegło sprawnie i bez problemu, a pobrane zbiory były kompletne, zawierały 3 obiekty przestrzenne akt planowania przestrzennego, dokument formalny i rysunek.

Resumując, należy stwierdzić, że Gmina Gniewkowo udostępnia zbiory danych określone w powołanych wyżej przepisach za pomocą usługi pobierania, które to zbiory zawierają wymagane typy obiektów.

Zauważyć przy tym należy, że ustawodawca wymaga jedynie zapewnienia dostępu do zbiorów aktów planowania przestrzennego, co wynika z treści przepisu art. 67a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym za pomocą usługi pobierania, w zakresie zdefiniowanym w przepisie art. 9 ust. 1 pkt 3) ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (która jest implementacją przepisów INSPIRE na grunt prawa krajowego), gdzie wyraźnie wskazuje się, iż usługi pobierania mają umożliwiać „pobieranie kopii zbiorów lub ich części, oraz gdy jest to wykonalne, bezpośredni dostęp do tych zbiorów”, przy czym zarówno przepisy ustawy o infrastrukturze informacji przestrzennej jak i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia dotyczące zbiorów danych, nie wymieniają żadnej konkretnej implementacji usługi pobierania.

Należy ponadto stwierdzić, że Gmina Gniewkowo nie ogranicza w żaden sposób dostępu do informacji publicznej. Wręcz przeciwnie, opisane wyżej zbiory danych oraz usługi są dostępne publicznie i bez ograniczeń i nie wymagają jakiejkolwiek interakcji klienta z Urzędem Miejskim. Informacja o adresach usług znajduje się zgodnie z przepisami w

Ewidencji zbiorów danych i usług prowadzonej przez GUGiK i jest zawarta również w metadanych utworzonych dla zbiorów MPZP i SUIKZP zgodnie z zapisami ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej.

Tym samym brak jest podstaw do stwierdzenia, wbrew zarzutom skarg, że podjęte przez Burmistrza Gniewkowa działania ograniczają dostęp do informacji publicznej, utrudniając działania potencjalnym inwestorom zarówno z terenu Unii Europejskiej jak i spoza niej, jak również, że narażają Gminę na ryzyko odszkodowań w związku z naruszeniem praw majątkowych osób zainteresowanych dostępem do tych danych.

Brak jest również podstaw do uznania, że doszło do wydatkowania środków publicznych na zapewnienie dostępu do danych przestrzennych niespełniającego wymagań obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Po dokonaniu analizy obowiązujących w Gminie Gniewkowo zasad zapewniania dostępu do zbiorów danych przestrzennych, w szczególności dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i ich zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym przepisami powołanymi w treści skargi- Komisja Skarg, Wniosków i Petycji zajęła stanowisko, iż Burmistrz Gniewkowa czynności z tym związane wykonuje prawidłowo, w związku z czym skargi należy uznać za bezzasadne i w oparciu o to stanowisko przygotowany został projekt niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztofik
Szymon Krzysztofik

12. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia Gminy Gniewkowo do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. z dnia 20.01.2023 r. nr LXVIII/2023

głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia Gminy Gniewkowo do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	15	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	ZA
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Gołaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Pułaczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

**UCHWAŁA NR LXVIII/433/2023
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE
z dnia 25 stycznia 2023 roku.**

w sprawie przystąpienia Gminy Gniewkowo do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 15 pkt 6, art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268¹) w związku z art. 6 pkt 1 i 3 oraz art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787²) Rada Miejska w Gniewkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Wyraża się zgodę na przystąpienie przez Gminę Gniewkowo do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

§ 2. Działania związane z realizacją Programu określonego w § 1 będzie podejmował Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gniewkowie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Szymon Kuczyński
Szymon Kuczyński

¹ Dz. U. 2021, poz. 1296, Dz. U. 2021, poz. 1981, Dz. U. 2021, poz. 2270, Dz. U. 2022, poz. 1, Dz. U. 2022, poz. 66, Dz. U. 2022, poz. 1079, Dz. U. 2022, poz. 1692, Dz. U. 2022, poz. 1700

² Dz. U. 2019, poz. 1622, Dz. U. 2022, poz. 1812

Uzasadnienie

Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023, ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- 1) poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- 2) wsparcia osób niepełnosprawnych oraz zapewnienia pomocy adekwatnej do potrzeb;
- 3) uczestnictwa osób niepełnosprawnych w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych lub sportowych itp.;
- 4) dofinansowania jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizowanych zadań mających na celu wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych;
- 5) zwiększenia wsparcia asystenckiego dla niepełnosprawnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, także w innych wymiarach życia i funkcjonowania społecznego.

Adresatami Programu są:

- 1) dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- 2) osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
- 3) Dodatkowym założeniem jest, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia tj. osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności. Pierwszeństwo udziału w Programie mają osoby z niepełnosprawnością sprzężoną (przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się posiadanie orzeczenia ze wskazaniem co najmniej dwóch przyczyn niepełnosprawności) i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją.

Realizacja Programu jest w 100% finansowana ze środków z Funduszu Solidarnościowego. 2023 Gmina otrzymała wsparcie finansowe na ten cel w wysokości 628.656 zł.

W związku z powyższym podjęcie stosownej uchwały jest zasadne.

Sporządziła:

A. Marczak

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztowiak
Szymon Krzysztowiak

13. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie odpłatności za pomoc w formie gorącego posiłku dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie.

Załącznik nr 21 do prot. nr LXVIII/2023
Rady Miejskiej Gniewkowie
z dnia 25.01.2023

głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie odpłatności za pomoc w formie gorącego posiłku dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	15	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	ZA
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Gołaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Puławczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

Załącznik nr 22 do prot. nr LXVIII/2023
Rady Miejskiej Gniewkowie
z dnia 25.01.2023r.

**UCHWAŁA NR LXVIII/434/2023
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE**

z dnia 25 stycznia 2023 r.

**w sprawie odpłatności za pomoc w formie gorącego posiłku dla uczestników Środowiskowego Domu
Samopomocy w Gniewkowie.**

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15, art. 41 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40) art. 8, art. 17 ust 1 pkt 3, art. 36 pkt 2 lit. j, art. 48 b, art. 96 ust 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 poz. 2268¹⁾) Rada Miejska w Gniewkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe zasady ponoszenia odpłatności za pomoc w formie gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, uczestnikom Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie, zwanymi dalej „uczestnikami”, których dochód przekracza 200 % kryterium dochodowego²⁾.

§ 2. Wysokość odpłatności za gorący posiłek określa poniższa tabela:

Dochód osoby samotnie gospodarującej albo na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego wyrażonego w %	Wysokość odpłatności za gorący posiłek miesięcznie wyrażonej w % w stosunku do jego kosztu	
	Osoba samotnie gospodarując	Osoba w rodzinie
200 i poniżej	nieodpłatnie	nieodpłatnie
Od 201 do 280	5	7
Od 281 do 310	10	12
Od 311 do 340	15	17
Od 341 do 370	20	23
Od 371 do 410	25	28
Od 411 do 440	30	33
Od 441 do 470	35	38
Od 471 do 510	45	48
Od 511 do 540	55	58
Od 541 do 570	70	73
Od 571 do 600	85	88
601 i powyżej	100	100

§ 3. Podwyższone kryterium dochodowe określone w § 2 niniejszej uchwały obowiązuje od dnia 1 stycznia 2023 roku.

§ 4. 1. Do wnoszenia opłaty za gorący posiłek spożywany w Środowiskowym Domu Samopomocy w Gniewkowie zobowiązana jest osoba, której decyzją przyznano świadczenie lub jej przedstawiciel ustawowy, z majątku uprawnionego.

2. Opłata za gorący posiłek uiszczana jest do dnia 20 – tego każdego następnego miesiąca za miesiąc poprzedni, w którym posiłek został spożyty.

3. Należność wnoszona jest na konto bankowe Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gniewkowie na podstawie otrzymanej noty wystawionej zgodnie z decyzją oraz wykazem faktycznie wydanych gorących posiłków sporządzonym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewkowie.

¹⁾ Dz.U. 2021, poz.1296, Dz.U. 2021, poz. 1981, Dz.U. 2021, 2270, Dz.U. 2022, poz.1, Dz.U. 2022, poz. 66, Dz.U. 2022, poz. 1079, Dz.U. 2022, poz. 1692, Dz.U. 2022 poz. 1700, Dz.U. 2022, poz. 1967, Dz.U. 2022, poz. 2127, Dz.U. 2022, poz. 1812

²⁾ Kryterium dochodowe oznacza odpowiednio: kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej, które aktualnie wynosi 776,00 zł, albo kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, które aktualnie wynosi 600,00 zł, o których mowa w art. 8 ust 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 poz. 2268 ze zm.)

4. W przypadku śmierci osoby korzystającej z gorącego posiłku obowiązek zwrotu odpłatności za spożyty posiłek w wysokości wynikającej z decyzji wydanej przez Kierownika M – GOPS oraz wykazem faktycznie wydanych posiłków sporządzonym przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Gniewkowie spoczywa na rodzinie zgodnie z art. 96 ust 1 Ustawy o Pomocy Społecznej.

§ 5. Traci moc Uchwała Nr VII/45/2019 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 27 lutego 2019 roku w sprawie odpłatności za pomoc w formie gorącego posiłku dla uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Gniewkowie (Dz. Urz. Woj. Kuj – Pom z 2019 roku poz. 1329).

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Szymon Krzysztofak

UZASADNIENIE

Zgodnie z § 15 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (t.j. Dz. U z 2020, poz.249), dom umożliwia uczestnikom skierowanym na pobyt dzienny spożywanie gorącego posiłku przyznanego w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust 1 pkt 3 i 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Uczestnicy kwalifikujący się do pomocy społecznej z kryterium dochodowym nie przekraczającym 200 % kryterium dochodowego tj. 776,00 zł dla osoby samotnej i 600,00 zł dla osoby w rodzinie korzystają z posiłków w ramach ustanowionego wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania nieodpłatnie. (Uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023), (M. P. z 2018 ze zm.).

Z uwagi na fakt, że z gorącego posiłku w Środowiskowym Domu Samopomocy korzystają również uczestnicy, których dochód przekracza 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. dla osoby samotnie gospodarującej 776,00 zł, dla osoby w rodzinie 600,00 zł) podjęcie uchwały przez organ stanowiący gminy stało się konieczne i uzasadnione.

Dnia 28 grudnia 2022 roku została wprowadzona Uchwała nr 264 Rady Ministrów zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2022, poz. 1287). Uchwała ta zakłada powyższe kryterium dochodowego dla osób i rodzin korzystających z ww. programu do 200% i obowiązuje od dnia 1 stycznia 2023 roku. W związku z tym zapis § 3 wywoływanej uchwały Rady Miejskiej w Gniewkowie zakłada również obowiązywanie podwyższonego kryterium dochodowego do 200% od 1 stycznia 2023 roku.

Sporządziła:

A. Marczak

Przewodniczący Rady
Szymon Krzyżtofick
Szymon Krzyżtofick

14. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków na świadczenie udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz w sprawie ustalenia zasad odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej w postaci gorących posiłków finansowanych z zadań własnych wydawanych dla uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej.

głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków na świadczenie udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz w sprawie ustalenia zasad odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej w postaci gorących posiłków finansowanych z zadań własnych wydawanych dla uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	14	93.33 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	1	6.67 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	WSTRZYMAŁ SIĘ
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Gołaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Puławczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

**UCHWAŁA NR LXVIII/435/2023
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE**

Załącznik nr 24 do prot. nr LXVIII/1023
Rady Miejskiej Gniewkowie
z dnia 25.01.2023

z dnia 25 stycznia 2023 r.

w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków na świadczenia udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 oraz w sprawie ustalenia zasad odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej w postaci gorących posiłków finansowanych z zadań własnych wydawanych dla uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40) art. 8, art. 17 ust. 1 pkt 3, 14, art. 36 ust. 1 pkt c, ust. 2 pkt j, art. 48b, art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U z 2021 poz. 2268¹⁾) w związku z uchwałą 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. (poz. 1007²⁾) w sprawie wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 Rada Miejska w Gniewkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Podwyższa się do 200 % kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej dla celów przyznawania pomocy w formie świadczenia pieniężnego w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023,

§ 2. Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin wymienionych w uchwale Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, dochód osoby w rodzinie lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 200% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

§ 3. Przyznaje się posiłki bezpłatne dzieciom w rodzinach, których dochody przekraczają 200 % kryterium dochodowego zgodnie z art. 8 ustawy o pomocy społecznej, jednocześnie dotkniętych jedną z okoliczności tj. ciężką, długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością dziecka lub w rodzinie poszkodowanej w wyniku zdarzenia losowego potwierdzonych wywiadem środowiskowym.

§ 4. Podwyższone kryterium dochodowe określone w § 1, § 2, § 3 niniejszej uchwały obowiązuje od dnia 1 stycznia 2023 roku.

§ 5. Traci moc uchwała Nr IV/28/2018 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 19 grudnia 2018 r w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz zasad zwrotu wydatków na świadczenia udzielone w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem wspierania finansowego gmin „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 oraz w sprawie ustalenia zasad odpłatności za świadczenia z pomocy społecznej w postaci gorących posiłków finansowanych z zadań własnych wydawanych dla uczniów do czasu ukończenia szkoły podstawowej.

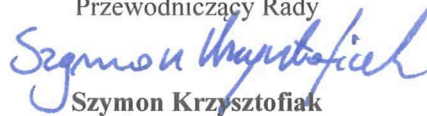
§ 6. Wykonania uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

¹⁾ Dz.U. 2021, poz.1296, Dz.U. 2021, poz. 1981, Dz.U. 2021, 2270, Dz.U. 2022, poz.1, Dz.U. 2022, poz. 66, Dz.U. 2022, poz. 1079, Dz.U. 2022, poz. 1692, Dz.U. 2022 poz. 1700, Dz.U. 2022, poz. 1967, Dz.U. 2022, poz. 2127, Dz.U. 2022, poz. 1812

²⁾ M.P. 2022, poz. 1287

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Szymon Krzysztofik

UZASADNIENIE

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Kryterium od dnia 1 stycznia 2022 roku stanowią kwoty: 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600 zł na osobę w rodzinie (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń z pomocy społecznej).

Od 2019 roku tut. Ośrodek realizuje wieloletni rządowym program „Posiłek w szkole i w domu na lata” 2019-2023. Program przewiduje wsparcie finansowe gmin w udzielaniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Adresatami programu są:

- 1/ Dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej;
- 2/ Uczniowie do czasu ukończenia szkoły podstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej
- 3/ Osoby i rodziny znajdujące się w sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, w szczególności osoby starsze, chore i niepełnosprawne

Wsparciem w ramach programu są objęte osoby i rodziny spełniające warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz spełniające kryterium dochodowe w wysokości do 200%, o którym mowa ww. ustawie.

Dnia 28 grudnia 2022 roku została wprowadzona Uchwała nr 264 Rady Ministrów zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2022, poz. 1287). Uchwała ta zakłada powyższe kryterium dochodowego dla osób i rodzin korzystających z ww. programu do 200% i obowiązuje od dnia 1 stycznia 2023 roku. W związku z tym zapis § 4 wywoływanej uchwały Rady Miejskiej w Gniewkowie zakłada również obowiązywanie podwyższonego kryterium dochodowego do 200% od 1 stycznia 2023 roku.

Podwyższenie do 200% kryterium dochodowego pozwali zapobiegać rozszerzaniu się ubóstwa oraz umożliwi osobom i rodzinom, w szczególności wielodzietnym, niepełnym oraz osobom starszym, chorym i zagrożonym wykluczeniem społecznym zabezpieczyć podstawowe potrzeby życiowe.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest zasadne.

Sporządziła
Marczak

Przewodniczący Rady
Szymon Ungier
Szymon Ungier

15. Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art.32 ust.6 i art.39 ust.4 i ust.4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe.

Załącznik nr 25 do prot. nr LXIII/2023
Rady Miejskiej w Gniewkowie
dnia 25.01.2023r.

głosowanie	Przedstawienie i rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art.32 ust.6 i art.39 ust.4 i ust.4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r.- Prawo oświatowe.		
jednostka	Rada Miejska w Gniewkowie		
wynik	Głosowanie zakończone wynikiem: przyjęto		
data	25 stycznia 2023 r.		
typ	głosowanie jawne imienne	większość	zwykła

Podsumowanie

status	ilość	procent	status	ilość	procent
ZA	15	100 %	pula głosów	15	-
PRZECIW	0	0 %	oddanych głosów	15	100 %
WSTRZYMAŁO SIĘ	0	0 %	nieoddanych głosów	0	0 %

Wyniki imienne

lp	nazwisko	imię	głos
1	Bajerowski	Julian	ZA
2	Bożko	Janusz	ZA
3	Chrzanowski	Kamil	ZA
4	Gołaś	Grzegorz	ZA
5	Gremplewski	Tomasz	ZA
6	Krzysztofiak	Szymon	ZA
7	Myśliwy	Genowefa	ZA
8	Orent	Kazimierz	ZA
9	Otremba	Michał	ZA
10	Puławczewski	Aleksander	ZA
11	Rychłowski	Piotr	ZA
12	Stefański	Przemysław	ZA
13	Tomasik	Krzysztof	ZA
14	Wodniak-Kuraszkiewicz	Ilona	ZA
15	Żmudziński	Andrzej	ZA

**UCHWAŁA NR LXVIII/436/2023
RADY MIEJSKIEJ W GNIEWKOWIE**

z dnia 25 stycznia 2023 r.

w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40) art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.¹⁾) uchwala się, co następuje:

§ 1. Określa się stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu:

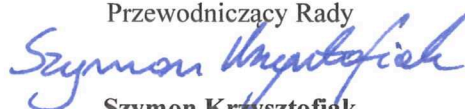
- a) dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ — 0,89 zł,
- b) dla samochodu osobowego o pojemności skokowej powyżej 900 cm³ — 1,15 zł.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gniewkowa.

§ 3. Traci moc uchwała nr LXIV/403/2022 Rady Miejskiej w Gniewkowie z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu będącej podstawą do ustalenia zwrotu rodzicom kosztu przewozu dzieci, młodzieży i uczniów do placówek oświatowych, o których mowa w art. 32 ust. 6 i art. 39 ust. 4 i ust. 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący Rady

Szymon Krzysztofiak

¹⁾ Dz. U. z 2022r. Poz. 655, 1116, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730, 2089

UZASADNIENIE

Po zmianach z dnia 15 września 2022 roku do ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2021 r., poz. 1082 ze zm.) art. 39a ust. 3 otrzymał brzmienie:

„Stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka ta nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 180 i 209).”

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 22 grudnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy zmienia stawki za 1 kilometr przebiegu dla wyżej wymienionych pojazdów.

W związku z powyższym Rada Miejska jest zobowiązana do podjęcia uchwały w przedmiotowej sprawie. Zaproponowane zmiany pozwolą na dostosowanie uchwały do obowiązującego prawa.

Przewodniczący Rady
Szymon Krzysztosiek
Szymon Krzysztosiek